ကညီတၢ်ကခိၣ်

KIC
Karen Information Center

ပှၤဝ့ၢ်ဝီခွဲးယဝ်
ကလုာ်ဒူးၣ်ခွဲးယဝ်
ဒ်ၢ်မိၣ်ရြၣ်စံၣ်

လါနိၣ်ဝ့ဘၢၣ် ၂၀၂၀ နံၣ် | The Karen News | ကတြူၢ် (၈) အဘၣ် (၃)

"ပှၤကညီ" ဒီး "ထိ"

စီၤကီၢ်ဖျိစ့ (တီနီၢ်ဖိ)

ကွၢ်ဆူလံာ်ကဘျုးပၤ (၃) ▶▶▶

ပဒိၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါဝဲဖိၣ်စုကဝဲၤခံဒူၣ် အတၢ်ဂဲၤလိၣ်ကွဲဒီးတၢ်တၤကျိၣ် တၤစ့အလိၢ်တနီၤ တၢ်ကဘၣ်ထုးကွံၣ်ဝဲ

လါအီးကထိဘၢၣ် ၂၉ သိ, ၂၀၂၀ နံၣ်, စးအဲၣ်ဆူ

ဖဲကညီကိၢ်စဲၣ်, မ့ၣ်ဝတံၣ် ကိၢ်ဆၣ်အပူၤ ဖိၣ်စုကဝဲၤ ကရူၢ်ခံ ဒူၣ်အပှၤတဖၣ် တၢ်ဂဲၤလိၣ်ကွဲ (game) ကျးလၢအအီးထိၣ်ဝဲ တဖၣ်ဒီး တၢ်တၤကျိၣ်တၤစ့ အလိၢ်တနီၤနၣ် ဖဲတလါအံၤ လါ အီးကထိဘၢၣ်လၢၣ် အတိၢ်ပူၤ တၢ်ကဘၣ်ထုးကွံၣ်ဝဲလၢ အဝံၤနၣ် ကိၢ်စဲၣ် ပဒိၣ်ခၢၣ်စး တၢ်ဘံၣ်တၢ် ဘၢဒီးကိၢ်ဆၢဂ့ၢ်ဝိကိၣ် တိၣ်အံၤ ဖဲလါအီးကထိဘၢၣ် ၂၀ သိအနံၤ နၣ် ထိဒါဒုးသ့ၣ်ညါဆှၢထိၣ် ဝဲ လံၣ်အဝ့ၢ်နၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်နၣ် လီၤ.

တၢ်ဂဲၤလိၣ်ကွဲကျးတဖၣ် ဒီး တၢ်တၤကျိၣ်တၤစ့လိၢ် တဖၣ်အံၤ လၢသ့ၣ် ပှၢ်ဟီၣ်ခိၣ်အ့ ရံၣ်ယၣ် အပူၤ တၢ်ဟ့ၣ် အခွဲးတအိၣ်ဘၣ် ဒီးတ့ထိၣ်ဝဲခၣ် လီၤအဃီ ဖဲတ လါအံၤလါလၢၣ်နၣ် တၢ်ကဘၣ် ထုးကွံၣ်ဝဲတုၤလၢ အဝံၤနၣ် ကိၢ်

ကွၢ်ဆူလံာ်ကဘျုးပၤ (၅) ▶▶▶

တၢ်တဘၣ်ဟးကရၢကရိတၢ်ဖးလၢအမၤဟးဂီၤဝဲဒၣ်ကညီကဒဲကဒဲတၢ်ယူတၢ်ဖီးဘၣ်နၣ်ဝ့ၢ်တကူၣ်ကညီလံၣ်လဲၢ်ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢစံးဝဲ

ကွၢ်ဆူလံာ်ကဘျုးပၤ (၄) ▶▶▶

ကညီကလုၣ်ဒူၣ်လၢအတုၤအိၣ်ကိၢ်ကျိၣ်တဲၣ် အဂၤ သၢကထိဘျၣ်ကဟ့ၣ်ဆိယၣ်တၢ်ဖး

လၢအီးကထိဘၢၣ် ၉ သိ, ၂၀၂၀ နံၣ်, စးအဲၣ်ဆူ

ကညီကလုၣ် လၢအတုၤအိၣ် ကိၢ်ကျိၣ်တဲၣ် ၃၀၀၀ ဂၤဘျၣ် ကလဲၤ ဟ့ၣ်ဆိတၢ်ဖးအဂ့ၢ်နၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ် လၢ ဘီကီးဂ့ၢ် ပှၤဟူးဂဲၤတၢ် လၢပှၤဂ့ၢ်ဝိ တၢ်ဖံးတၢ် မၤ ကညီဘၣ်ကီဘၣ် ခဲဒီး တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲကရၢ (OKRSO) အ အိၣ်နၣ်လီၤ.

တကိၢ်ခါ ဒ်ကိၢ်စၢဖြိၣ်တၢ်ဃုထၢ ခိၣ်မဲရျၣ် ကၢ်ဆ့ၢ်ဟ့ၣ်ကဒါပှၤ လၢဟ့ၣ်ဆိတၢ်ဖးတဖၣ် အစရိအသိးနၣ် ကညီကလုၣ်လၢအအိၣ် ဆိ: ဖဲကညီကိၢ်စဲၣ်အပူၤ ဟ်ဖြိၣ် ခဲလၢၣ် အိၣ်ဝဲ(၃,၃၄၃)ကဒီး လၢ ကဟဲလါ နိၣ်ဝ့ဘၢၣ် ၁၁ သိအနံၤ လဲၤဟ့ၣ်ဆိ တၢ်ဖးတဖၣ်အဂ့ၢ်နၣ် ပှၤလၢအတိခိၣ်ရိၣ်မဲဟူးဂဲၤ တၢ် တဂၤလၢအမ့ၢ် OKRSO ကရူၢ် ပှၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ် စီးစ့ၣ်ပလီၤ စံးဝဲနၣ်လီၤ.

အဝဲစံးဝဲလၢ "တကိၢ်ခါတၢ် အိၣ်သးခဲအံၤ လၢကညီကိၢ်စဲၣ် အပူၤ ပပှၤကညီတဖၣ် ပှၤလၢ အမံၤလီၤ လၢဟ့ၣ်တၢ်ဖး နၣ်ဖဲ ဘီကီးအံၤနၣ် အိၣ်ဝဲ ၃,၃၄၃ ဂၤ နၣ်လီၤ. ပှၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤနၣ် ဖဲ မဟါတဟါနၣ် ကဘၣ်ထၢနၣ် တၢ်ဖးဒ်လဲၣ်. တၢ်လၢ တၢ်ဖးဟးဂိၤ (ပယ်မဲ)နၣ် မၤအသး ဒ် လဲၣ်. တၢ်ဖးလၢ တၢ်သ့ၣ်ညါဟ် ပနိၣ် အိၤနၣ် မ့ၢ်ဒ်လဲၣ်နၣ် ပကိး အဝဲ သ့ၣ်ဒီးတဲဘ့ၤဝဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ပှၤ ဟဲဝဲဒၣ်တစ်းဖိလီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ပမၤလိအဝဲသ့ၣ်လၢ(online) ပူၤ စ့ၢ်ကိးလီၤ" အဂ့ၢ်နၣ် စံးဘၣ်ခ့ၣ် အဲးစံၣ်လီၤ.

ဒ်ပှၤလၢအဟ့ၣ်တၢ်ဖး အစရိ နိၣ်ဂံၢ်အသိး: ကညီကလုၣ်လၢအ တုၤအိၣ်ဘီကီးတဖၣ်အဂိၢ် မ့ၢ်ဘၣ် ထိၣ် ဘၣ်ဒွးလၢအမျးကယၤလီၤဒီး အိၣ်ဒၣ်ထဲ ၃၀ မျးကယၤလီၤဒီး ခ်ဖျိလၢ တၢ်အိၣ်သးတၢ်ကိတၢ်ခဲ အယိ အနိၣ်ဂံၢ်စ့ၢ်ဝဲလီၤအဂ့ၢ်နၣ် စီးစ့ၣ်ပလီၤ ဆဲးစံးဝဲနၣ်လီၤ.

ဒ်သိး: တၢ်ဟ့ၣ်ဆိတၢ်ဖးကနၣ် အဂိၢ် OKRSO အံၤတီခိၣ်ရိၣ်မဲဝဲ ဒၣ်ဒီး: ကညီဖိလၢအအိၣ်ဖဲ ဘီ ကီးဒီး: ဘီကီးဂ့ၢ်ကပိၤကပၤတဖၣ် အံၤ ဖဲအပူၤကွၢ်ဉ် လါယူၤလံအခါ ကိးဝဲဒၣ်ဒီး: ဒ်သိးဟ့ၣ်တၢ်ဖးက နၣ်အဂိၢ်ဒီး: တၢ်လၢအလိၣ် လံၣ် အဒီ(၁၅)လံၣ် က့(Form)မၤပ့ၤ တိၣ်ထိၣ်တဖၣ်အဂိၢ်နၣ် မၤစၢၤ ဆဲကျိးဝဲဒၣ်ဒီး: မိ်ၢ်သီရူဒီး: အဂ့ၢ် နၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်နၣ်လီၤ.

တကိၢ်ခါ ပှၤကိၢ်ပယီၤဖိ လၢအတုၤအိၣ်ကိၢ်ကျိၣ်တဲၣ်တဖၣ် တၢ်ဟ်ပနီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ကဘၣ်ဟ့ၣ် ဆိ တၢ်ဖးအံၤ စးထိၣ်ဖဲအပူၤကွၢ်ဉ် လါ အီးကထိဘၢၣ် ၃ သိအနံၤ တုၤလၢ ၁၈ သိအနံၤတစုဒီး: လၢ ကိၢ်ကျိၣ် တဲၣ်အပူၤ ပှၤကိၢ်ပယီၤဖိ လၢအိၣ်ဆိ: လၢအဖိးသဲစးအံၤ အိၣ်ဝဲ ၁.၁၅ ကကွဲၢ် အကျါ ပှၤလၢ အတိၣ်ထိၣ်လၢ ကဟ့ၣ် ဆိတၢ်ဖးနၣ်အိၣ်ဝဲ ၄ ကလး: ဃၣ် ဃၣ်အဂ့ၢ်နၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ ကိၢ်ပယီၤမိ်ၢ်သီရူအအိၣ် နၣ်လီၤ.

ပှၤကိၢ်ပယီၤဖိ လၢအတုၤအိၣ် လၢ ထံဂုၤကိၢ်ဂၤတဖၣ် စုၣ်စုၣ် အိၣ်ဝဲ ၄ ကကွဲၢ်အကျါ ဖဲအပူၤ ကွၢ်ဉ် လါယူၤလံဒီး: လါအီကူး: အတိၢ်ပူၤ ၂၀၂၀ တၢ်ဃုထၢအဂိၢ် ပှၤလၢ အတိၣ်ထိၣ်လၢ ကဟ့ၣ် တၢ်ဖးနၣ်အိၣ် ဝဲ တကလိၢ်ဘျၣ် အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ် လၢ ကိၢ်ပယီၤ ထံဂုၤကိၢ်ဂၤကိတိၢ်ဝဲၤကျိၤ အအိၣ် နၣ်လီၤ. ဒ်ပှၤနိၣ်ဂံၢ်နိၣ်ဒွး အသိး ပှၤဟ့ၣ်ဆိတၢ်ဖး လၢတနံၣ်အံၤ အါနၣ်ဒဲး ဖဲအပူၤကွၢ်ဉ် ၂၀၁၅ တၢ် ဃုထၢဒဲးဒီး: ၂၀၁၅ တၢ်ဃုထၢ နၣ် ပှၤလၢအတုၤအိၣ်ထံဂုၤကိၢ်ဂၤ ပှၤဟ့ၣ်တၢ်ဖးဖိအိၣ်ဝဲဒၣ်ထဲ ၃ ကလးဃၣ်ဃၣ်လီၤအဂ့ၢ်နၣ် သ့ၣ် ညါဘၣ်နၣ်လီၤ.

တီၤပိၣ်ဟိၣ်ကဝိၤလၢတလၢၤဒီးကညီပၢဆ့ၢသယဲၤဝဲဒၣ်အံၤ တၢ်ဟးကရၢကရိတၢ်ဖးအဂိၢ်တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးလံ

လၢအီးကထိဘၢၣ် ၂၈ သိ, ၂၀၂၀ နံၣ်, စီးမ့ၣ်အူသ့ၣ်

ကညီကိၢ်စဲၣ် ကၢ်အ့စ့ၣ်ကွဲ ကိၢ်ဆၣ် ကညီဒီကလုၣ်စၢဖြိၣ် ကရၢ-KNU ဒီး: မိ်ၣ်ကိၢ်သိပၣ်တံၣ် ကရူၢ်တဖၣ် လၢ အပၢ ဆ့ၢ ကျဲၣ် ကျိုဝဲတီၤပိၣ် လိ်ၢ်ကဝိၤ သဝိ ၂၄ ဖျၣ်အံၤ ထံရူၢ်ကိၢ်သဲးပၣ်တံၣ်တ ဖၣ် နၣ်လီၤကရၢကရိတၢ်ဖး ဘျ ဘျဆ့ၣ်ဆ့ၣ် သ့ဝဲလံအဂ့ၢ်နၣ် မိ်ၣ် ကိၢ်သိပၣ်တံၣ်(NMSP) အံၤ ဖဲလါအီးကထိဘၢၣ် ၂၅ သိအ နံၤနၣ် ထုးထိၣ်ဘီးဘၣ်ရၢလီၤဝဲဒၣ် နၣ်လီၤ.

မိ်ၣ်ကိၢ်သိပၣ်တံၣ် တၢ်တြီၣ်ဆၢ covid-19 လိ်ၢ်ခၢၣ်သးကမံးတံၣ် အံၤ ဖဲအပူၤကွၢ်ဉ် လါစဲးပထ့ဘၢၣ် ၁၁ သိ အနံၤနၣ် ထုးထိၣ်ဝဲဒၣ် ဘၣ်ထွဲတၢ် ဆါသံသတြိၣ်တၢ် သိၣ် တၢ်သိတနီၤ လၢ တၢ်ကဘၣ် လူပိၣ်မၤထွဲဝဲအံၤ ဖဲလါအီးကထိ ဘၢၣ် ၂၅ သိအနံၤနၣ် မၤကဆ့ၣ် လီၤဝဲတၢ်သိၣ်တၢ်သိလံဒီး: ဒ်တၢ် ဟ်လီၤဝဲဒၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သိ အ သိး: ပှၤနိၣ်ဂံၢ်တဘၣ်အါနၣ်၊ ၃၀ ဂၤ ဘၣ် တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးလၢဟး: ကရၢ ကရိ တၢ်ဖးနၣ်လံအဂ့ၢ်နၣ် လံၣ် တၢ်ဟ်ဖျါ အပူၤ ဟ်ဖျါဝဲနၣ် လီၤ.

ဃိၣ်သၢ ဖျၣ်ဂ့ၢ် မိ်ၣ်ကိၢ်သိပၣ် တံၣ်ကရူၢ် တၢ်ရှလိၣ်မ့ၣ်လိၣ် မူ ဒါခ်ိၣ် နဲၤသၤ စံးဝဲလၢ "တၢ်ဟ့ၣ် အခွဲးလၢ ကဟးကရၢကရိ တၢ် လၢ တီၤပိၣ် သဝိ ၂၄ ဖျၣ်လီၤ. ကၢ်ပၤယၤတ့ၣ်, ကၢ်ကိသဝိတက ပၤနၣ် တၢ်တဟ့ၣ် တခွဲးဘၣ်. လၢ တၢ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤ အပူၤ တၢ်ဟ့ၣ် အခွဲးထဲလၢ တီၤပိၣ် သဝိ ၂၄ ဖျၣ်လီၤ. ကၢ်ပၤယၤတ့ၣ်အံၤ အိၣ် ဘူးဝဲဒၣ်ဒီးယိၣ်သၢ ဖျၣ် ကိၢ်ကျိၣ် တဲၣ်ကိၢ်ဆၢအယိ တၢ်ဟးကရၢ ကရိတၢ်ဂ့ၢ် တဟ့ၣ်ဒုးနၣ်ဝဲဘၣ် လီၤ. ခ်ဖျိတၢ်ဆါတၢ်အိၣ်သး အယိ တၢ်ပံးယၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ" အဂ့ၢ်နၣ် စံးဘၣ်ခ့ၣ်အဲးစံၣ် ဖဲလါ အီးကထိဘၢၣ် ၂၇ သိအနံၤနၣ် လီၤ.

ဖဲတလါအံၤ လါနိၣ်ဝ့ဘၢၣ် ၈ သိ တၢ်ကမၤဝဲဒၣ်တၢ်ဃုထၢဖးဒိၣ် အံၤ ကၢ်အ့စ့ၣ်ကွဲ ကိၢ်ဆၣ်အပူၤ ထံရူၢ်ကိၢ်သဲးပၣ်တံၣ် ၅ ဒူၣ် ကနၣ်လီၤတပြၢ်ဝဲဒၣ် နၣ်လီၤ. ထံရူၢ်ကိၢ် သဲးပၣ်တံၣ်တဖၣ်အံၤ ကဘၣ်ဟး ကရၢကရိ တၢ်ဖး ဒ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ တၢ်နဲၣ်လီၤ အသိးလီၤနၣ် လိ်ၢ်ကဝိၤ ပှၤဘၣ်မူ ဘၣ်ဒါကရူၢ်တဖၣ်စုၣ်စုၣ် ထုးထိၣ် ဟ်လံၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ် ညါတဖၣ်ဘၣ် ဆၣ်, ပှၤလၢအဟ့ၣ်ဂံၢ် ဟ့ၣ်ဘါ ဆိၣ်ထွဲပၣ်တံၣ်တဖၣ်အံၤ ပှၤနိၣ် ဂံၢ် လၢ အကထိအကလးဘျဲၣ် ဟးဆ့ၣ်ပၣ်ဖျါထိၣ်အဂံၢ်ဘါ အိၣ် ဝဲ အဂ့ၢ်နၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ လိ်ၢ်ကဝိၤဖိ အအိၣ်နၣ်လီၤ.

"ဒ်သိးဒီးတၢ်ဆါ သုတရၢ လိၤသးတဂ့ၤအဂိၢ် လၢ သဝိပူၤ စ့ၢ်ကိး: တၢ်တြီၤယၣ်အိၣ်ဝဲအယိ အဝဲသ့ၣ် တၢ်သ့ၣ်ကိၢ်သးဂိၤတဖၣ် ပဘၣ်ဆိ ကမိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ. တီၤပိၣ် တကပၤနၣ် ယဟးကရၢကရိ တၢ်ဖးတတုၤဝဲဒ်းဘၣ်. ဖဲနၣ် တပၤနၣ် ထံရူၢ်ကိၢ်သဲးပၣ် တံၣ် ခဲလၢ၇်နၣ် ဒ်တၢ်နဲၣ်လိၤတၢ်သိၣ် တၢ်သိအသိး: ဟ့ၣ်အခွဲးလၢ ကဟး ကရၢကရိ တၢ်ဖးဘျဘျဆ့ၣ် ဆ့ၣ်နၣ် ဂ့ၤဝဲဒၣ်လီၤ" အဂ့ၢ်နၣ် ကၢ်အ့စ့ၣ် ကွဲကိၢ်ဆၣ် ကိၢ်စၢဖြိၣ်သ့ၣ် ယူဖိးဒီး: တၢ်ဂ့ၢထိၣ်ပသိထိၣ်ပၣ် တံၣ်-USDP ပၣ်တံၣ် လၢအမ့ၢ် ကမျၢ်ဘျိၣ်ဒိၣ် ပတြိၣ်ခၢၣ်စး: စီးထိထိအူ စံးဘၣ်ခ့ၣ် အဲးစံၣ်လီၤ.

ကၢ်အ့စ့ၣ်ကွဲ ကိၢ်ဆၣ် အပူၤ ခ်ဖျိ လၢ ဟိၣ်ကဝိၤတၢ်အိၣ်သးအ ယိ ဖဲအပူၤကွၢ်ဉ် ၂၀၁၀ နံၣ်နၣ် ၃ သဝိ ကရူၢ် ၄၆ ကရူၢ်, ၂၀၁၅ နံၣ်နၣ် ၃၈ ကရူၢ် တၢ်မၤဝဲဒၣ် တၢ် ဃုထၢတအိၣ် ဝဲဘၣ်လီၤ. လၢ ကဟ ၂၀၂၀ တၢ်ဃု ထၢစ့ၢ်ကိး: ၃သဝိကရူၢ် ၉ ကရူၢ်အံၤ မ့ၢ်ဟိၣ် ကဝိၤလၢ မၤဝဲတၢ်ဃုထၢ တနၣ် ဘၣ်နၣ် ခ်ိၣ်မဲရျၣ်ထုးထိၣ် ဟ်ဖျါ ဝဲဒၣ် နၣ်လီၤ.

ကညီကိၢ်စဲၣ် သဝိခံဖျၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ပကိကိၢ်ခ်ိတၢ်ဖးစရိအပူၤ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ တၢ်ကၢ့ၤဘ့ၣ်ဘၣ်ကဒါတအိၣ်ဒ်းဘၣ်

လၢအီးကထိဘၢၣ် ၁၂ သိ, ၂၀၂၀ နံၣ်, စီးထိလ့

ကညီကိၢ်စဲၣ်, သ့ၣ်တိၣ်ကွဲ ကိၢ်ဆၣ်, သၢမိၤတီၤသဝိကရူၢ် ကၣ်ပဲၤသဝိ ဒီးထမိၤသဝိကရူၢ် အပူၤ ခ၀ိပ့ၤ သဝိတဖၣ် လဲၤအိၣ် ဝဲဒၣ်လၢ ပကိကိၢ်ခ်ိဒ်ၣ်, ယ့ၤတၢ ရ္ဆၣ်ကိၢ်ဆၣ် တၢ်ဖးစရိအပူၤ တၢ် ဂ့ၢ်အံၤ တၢ်ကၢ့ၤဘ့ၣ် ဘၣ်ကဒါ

တအိၣ်ဒ်းဝဲဘၣ်အဂ့ၢ်နၣ် သ့ၣ်ညါ ဘၣ်နၣ်လီၤ.

သဝိခံဖျၣ်အံၤ လၢတၢ်ကထၢနၣ်ကဒါစရိလၢ ကညီကိၢ်စဲၣ် သ့ၣ်တိၣ်ကွဲအအိၣ် တကပၤအဂိၢ် လိ်ၢ်ဝဲဒၣ်ဒီး: တၢ်ကၢ့ၤထၢနၣ်စရိမ့ၢ် ဝံၤမး: ပကိကိၢ်ခ်ိ ယ့ၤတၢရ္ဆၢတၢ်ဖး စရိအံၤ ထူးသံကွၢ်ဝဲကနၣ်လီၤ အဂ့ၢ်နၣ် ယ့ၤတၢရ္ဆၢကိၢ်ဆၣ် ခ်ိၣ် မဲရျၣ် ပှၤပၢၤလိ်ၢ်ဆ့ၣ်နီၤ အူစ့ၤထိ စံးဝဲနၣ်လီၤ.

"မ့ၢ်ထၢနၣ်ဝဲလၢ နၣ်တကပၤ နၣ် ကဟ့ၣ်လိၤကွၢ်ဝဲလီၤနၣ် တဲ ဃၣ်ဝဲလီၤ. လၢ ပဝဲသ့ၣ်တကပၤ ထူးသံ ဝဲဒီး: လၢနၣ် တကပၤ ထၢ နၣ်ဝဲမ့ၢ်တနၣ်ဘၣ်နၣ် ဘၣ်ယိၣ် လၢ ကကီခဲဝဲဒၣ် နၣ်လီၤ. အခဲအံၤ နၣ် လၢ အံၤတပၤထၢ နၣ်ပ့ၤဝဲလီၤ လၢ နၣ်တကပၤပထၢ နၣ် လီၤဝံၤ လံ လီၤ. မ့ၢ် တဲ လၢ ထူးသံ နၣ် ပထူးသံ ဝဲဒၣ်ညီညီဖိလီၤ. တုၤ လၢ ခဲအံၤတစု တတဲ့ပှၤတၢ်နီ တမံၤ ဒ်းဘၣ်" အဂ့ၢ်နၣ် အူစ့ၤထိ စံးဝဲဒၣ် ဖဲလါအီးကထိဘၢၣ် ၉ သိအနံၤနၣ် လီၤ.

ကၣ်ပဲၤသဝိ ဒီး ခ၀ိပ့ၤဒူသဝိ တဖၣ်အံၤ အပူၤကွၢ်တၢ်ဃုထၢနၣ် တၢ်ဖးစရိအံၤပၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ကညီ ကိၢ်စဲၣ်, သ့ၣ်တိၣ်ကွဲကိၣ်ဆၣ် ဘၣ် ဆၣ် ဖဲ ၂၀၁၈ နံၣ်နၣ် တၢ်ထၢနၣ် ဝဲဒၣ် လၢ ယ့ၤတၢရ္ဆၢကိၢ်ဆၣ်ပူၤ အယိ ခဲအံၤ ကၢ့ၤအိၣ်ကဒါ လၢ ယ့ၤတၢရ္ဆၢ ကိၢ်ဆၣ်တၢ်ဖးစရိ အပူၤနၣ်လီၤ.

ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ကညီ ကိၢ်စဲၣ်, သ့ၣ်တိၣ်ကွဲကိၢ်ဆၣ် တၢ် ဃုထၢ ခ်ိၣ်မဲရျၣ်ကရူၢ်အ၃ ပှၤပၢၤ လိ်ၢ်ဆ့ၣ်နီၤ စီးကါရ့ၢ် စံးဝဲလၢ "တၢ်ဘီးဘၣ် ရၢလီၤ တၢ်ဖးစရိ ဝံၤမး: တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ဟဲထိၣ်ဝဲလီၤ. ကွၢ်ကဒီးလၢနီ်ၢ်တဘျိတၢ်ဖးစရိ ပူၤတက့ၢ်" အဂ့ၢ်နၣ် စံးဝဲနၣ် လီၤ.

သဝိခံဖျၣ်အံၤ အပူၤကွၢ်ဉ်လၢ ညါလံၤလံၤနၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ်သဝိခံဖျၣ် လၢ အအိၣ်လၢ ကညီကိၢ်စဲၣ်, သ့ၣ်တိၣ်ကွဲ ကိၢ်ဆၣ် အပူၤဘၣ်

ကွၢ်ဆူလံၣ်ကဘျုးပၢ (၄) ▶▶▶

"ပုဂၢိဏီ" ဒီး "ထီ"

စီးဂီးဖျါစ့ (တီနိုးဖိ)

ဒ်ပကိုးလီၤပသး လၢပှၤကညီဒီး ပမ့ၢ် ပှၤတက လုဉ် လၢအဘဉ်တၢ်ကိုးပှၤလၢ "ပှၤကညီ" အသိး ပအိဉ်လၢအိဉ်ပှဲၤဒ်ပှၤတကလုဉ်အတၢ်မ့ၢ်တၢ်အိဉ်ဝ အသိး ခီဖျိ ပအိဉ်ဒီးပကျိဉ်, ပလံဉ်ပလဲၢ်, တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ ယုဉ်ဒီး ပတူၢ်ပကီၤ အထူသနူသ့ဉ်တဖဉ် အိဉ်ကၢအိဉ်ခိုး ဒီး ပဝဲဒဉ်ထီဘိန္ဉ်လီၤ. ပကျိဉ်ဒီး ပလံဉ်ပလဲၢ်နှဉ် မ့ၢ်ပပှၤ ကလုဉ်အသ့ဉ်လဲၤကှၤကျိၤ ဒီး ပတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ ဒီး ပထူသနူသ့ဉ်တဖဉ်မ့ၢ် ပပှၤ ကလုဉ် အတၢ်သါထိဉ်သါလီၤ ကလံၤကျိၤန္ဉလီၤ. ပှၤကညီ အလုၢ်ဖိၤ ထါဖိၤသ့ဉ် တဖဉ်နှဉ်မ့ၢ် ပပှၤ ကလုဉ်အတၢ်နှၢ်သါ လုၢ်ဒိဉ်မှၤဒိဉ် လၢ ပပှၤကလုဉ် အတၢ်အိဉ်ကၢအိဉ်ခိုးလၢ မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤ အဂီၢ်နှဉ်လီၤ.

ပှၤကွဲးလံဉ် M Strong စံးဝဲ "ပှၤကညီအထါမ့ၢ် လံဉ်စီဆုံတဘဉ်လၢတၢ်တကွဲးနိုဉ်အီၤဘဉ်တဘဉ်." ဒ်ပစံးတၢ်အသိး ပှၤကညီအထါအံၤ မ့ၢ်ဝဲတၢ်တဲထးခိဉ် (Oral Tradition - ပါးစပ်ရာဇဝင်) မ့ၢ်လၢ ဖဲမိၢ်ပၢ်ဖဲဖု လၢပျၢ၊ သ့ဉ် တဖဉ်မ့ၢ်သိဉ်ဖိသိဉ်လံၤ. စံးကတိၤ တၢ်တမံၤလၢ်လၢ် ဆူဖိဆူလံၤအဓါ

ပှၤကညီမ့ၢ်ပှၤမၤထါဖိ

ပှၤကညီတကလုဉ်အံၤ ပှၤဆိမိဉ်ပဉ်ကဲအီၤလၢ အမ့ၢ်ပှၤအရၢ်အစၢ်, အလံဉ်တအိဉ်လဲၢ်တအိဉ် ဘဉ်. ဒီးမ့ၢ်ပှၤတကလုဉ်လၢအတၢ်သ့ဉ်ညါအိဉ်စှၤ ကတၢ်နှဉ်လီၤ. ပှၤကညီတအိဉ်လၢ ရူပူၤ, ဝ့ၢ်ပူၤ ဘဉ် အိဉ်မှဉ်ဒှဉ်လၢမံၤခိဉ်သိဉ်လဉ်, ပှၤ်လၢ်ကျါ နှဉ်လီၤ. ပှၤကညီ ညီနၢ်အိဉ်ဝဲဒဉ်ဒီးဒုခိဉ်သစိခိဉ်, စကီၤစဘါ, စီၤကဲ မ့တမ့ၢ် ပၢ်ဖးဒိဉ်မိၢ်ဖးဒိဉ်သ့ဉ်တ ဖဉ် သ့ဉ်တဖဉ်လၢ ကပၢဆှၢသ့ဉ်ဝဲ ဖဲအိဉ်တၢ်ဆိုးတၢ်အလီၢ်နှဉ်လီၤ. ပှၤကညီအံၤ လၢအဝဲသ့ဉ် ကဒဲကဒဲအကျါ တအိဉ်ဒီးစီၤလိဉ်စီၤပၤ တဖဉ် လၢ ကပၢထံအီဉ်ကီၢ်လိဉ်အသးဘဉ်.မ့ၢ်လၢစီၤလိဉ် စီၤပၤသ့ဉ်တဖဉ် ဟံးစိဟံးကမီၤပၢဆူဉ်ပၢဆိုးတၢ် အယိ ပှၤကညီ အံၤလၢပျၢ၊လၢညါလံၤလံၤ တပဉ် ထိဉ်အခိဉ်အန္ၢ် ဒ်စီၤပၤသ့ဉ်တဖဉ်အသိးဘဉ်. မ့ၢ်နဉ်သက့ လၢပှၤကညီအကျါတၢ်စံဉ်စီၤ တဲစီၤ အှုဉ်ခိဉ်အသးလၢ ပှၤကညီကဲထိဉ်ဘဉ်စီၤလိဉ်စီၤ ပၤအိဉ်ဝဲအါဂၤန္ဉလီၤ.

ယသးအိဉ်ယၢၤထိဉ်ဘဉ်ပှၤကညီဖိလၢကဲထိဉ် ဘဉ်စီၤပၤ. နိ်ၢ်ပၤမှဉ်စှၤဒံစှၤဂၤဒ်လဉ်အံၤအသိး နှဉ်လီၤ. လၢကိ်ၢ်ကျိဉ် တဲဉ်အပူၤ စီၤပၤဖါကျိဉ်တဲဉ်. နိ်ၢ်ပၤမှဉ် မှဉ်ယဲၤဖဲ ပှၤခံဂၤအံၤအနိ်ၢ်ကစၢ်ဒဉ်ဝဲ တပဉ်လီၤအသးဒ်စီၤလိဉ်စီၤပၤပၢတၢ်လၢ နှ်ၢ်ပူၤ, နိ်ပူၤအသိးဘဉ်.မ့မ့ၢ်တစီပဉ်ဒဉ်အသးဒ်ပှၤခိဉ်ပှၤနၢ် တဂၤလၢ သိဉ်ဖိသိဉ်လံၤလၢ ကျဲမ့ၢ်ကျဲတီအပူၤဖိၤ နှဉ်လီၤ.

တလၢၤဒိပယီၤမိအစိၤ ပှၤကညီလၢကဲထိဉ် ဘဉ်စီၤပၤ ဒ်ပိ်ုၢ်စိထံ (ပျုစိထံ) ပၢတၢ်လၢဝ့ၢ်ပကဉ်. စီၤပၤစီၤတကဲ သဉ်ပၢတၢ်ဖဲတလၢၤ မိစိၤ ဒီး မံၤဟူ သဉ်ဖျါဝဲ လၢ မၢပှၤတလၢၤဖိယုနှ,်အီၤထွဉ်ကျံ် အကံ်ဒုဉ်ယဲ်ၢ်ပိ်ၢ်, ကွါအခိဉ်နှဉ်, ချံးအဆူဉ်, ဒီး ပဒဲအနၢၤနှဉ်လီၤ. မ့ၢ်နဉ်သက့ မ့ၢ်လၢ တၢ်မံခံယဉ် ကတိၤတၢ်လၢလုၢ်ကျိဉ်, ထါကျိဉ် နှဉ်လီၤ. ထါတဖျၢ်ဘဉ်တဖျၢ်စုဉ်စုဉ် မ့တမ့ၢ် ထါတယုၢ်ဘဉ် တယုၢ်ဒဉ်ဝဲနှဉ် အိဉ်ဒီးအခီပညီလၢ အဒိဉ်ဝဲ ယိဉ်ဝဲ, အခီပညီအိဉ်ဝဲတုၤ နွံမံၤနွံကထၢညါ အယိ နှဉ် လီၤ. မ့ၢ်လၢကျဲဒ်သိးအံၤအယိပဝဲဖိလံၤလၢပစိၤ ခ့ခါခဲအံၤ သ့ဉ်တဖဉ် တနၢ်ပၢ်ကၢ့ၤထါအတၢ် ကတိၤ, တသ့ဉ် ညါကၢ့ၤဝဲထါအခီပညီကဲ်ၢ်ဆိုးလၢၤဘဉ်.အခိဉ်တလိၤ တနၢ်ဟူတဖးဘဉ်စ့ၢ်ကိုး လၢၤပှၤစံး ပှၤကတိၤ ထါကၢ်ဘဉ်. ပှၤသ့ဉ်ကၢ့သးပှၤ် လၢ အသ့ လုၢ်ဖိၤ ထါဖိၤသ့ဉ်တဖဉ်လဲဉ် သံကွံဉ်လၢ်ထိဉ်ဝဲ လံနှဉ် ပသမၢတသ့ဝဲဒဉ်ဘဉ်.

ပှၤကညီသ့ဉ်ကၢ့သးပှၤ်လၢ အသ့ထါသ့ဉ်တဖဉ် တုၤမ့ၢ်အသံတဘျီထါသ့ဉ်တဖဉ် သံကွံဉ်ယုဉ်ဒီးအဝဲ သ့ဉ်နှဉ်လီၤ. မ့ၢ်လၢသ့ဉ်ကၢ့သးပှၤ်လၢအသ့လုၢ်ဖိ ထါဖိသ့ဉ်တဖဉ် အိဉ်မှုအစိၤအဆၢကတိ်ၢ် တၢ်ကွဲးနိ်ဉ်ကွဲးယါ လၢလံဉ်ပူၤလဲၢ်ပူၤတအိဉ်ဒ်းဘဉ် အယိ နှဉ်လီၤ. ဖဲစိၤအခါနှဉ်ဒ်ဉ်လဲဉ်လံဉ်လဲ်ၢ်တအိဉ်စ့ၢ်ကိုး ဒ်းဝဲဘဉ်နှဉ် ပစံးသ့ဒဉ်လၢ ပပှၤကလုဉ်ကညီအကျါ နှဉ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်လံဉ်ဖိၤလဲ်ၢ်ဖိၤဟဲပၢ်ထိဉ်တဘျီ ပှၤသ့မၤလုၢ်အှုဉ်ထါ သ့ဉ်တဖဉ်တအိဉ်မှုအိဉ်ဂဲၤ လၢၤဘဉ်. အိဉ်ဒ်းဒဉ်စှၤဒ် စှၤဂၤဒီး မ့ၢ်လၢမ့ၢ်တုၤ ပှၤ်တီၤအယိ လၢကကွဲးဒုးကဲထိဉ်ဆူလံဉ်, မၤနီဉ် မၤယါကၢ့ၤထါ အဝ့ၢ်အစၢးတထံတဆးလၢၤအယိ လၢပစိၤခဲအံၤထါသ့ဉ်တဖဉ် လီၤမ့ၢ်ကွံဉ်နှ,်ပှၤဘူး တ့ၢ်မးစီဖ့ကလ့ၤလံနှဉ် ပစံးသ့ဝဲဒဉ်နှဉ်လီၤ.

ပှၤကညီ

ပှၤကညီ ဟုတ်ကလုပ်ကိုးပုံ ကိုးမျိုး ရှိပါတယ်။ ပထမတစ်မျိုးကတော့ ကိုယ်ပိုင်ကိုယ်စီ ကိုးကွယ်ကြတဲ့ ဘုရားတွေ ဘုရားကျောင်းတွေ ကိုးကွယ်ကြတဲ့ ကိုးကွယ်ရာ ဘုရားတွေ ရှိတဲ့ ကိုးကွယ်ရာ ဘုရားကျောင်းတွေ ကိုးကွယ်ကြတဲ့ ကိုးကွယ်ရာ ဘုရားကျောင်း

ကရူၢ်(၇) ဘၣ်အပူၤ ကထူးသံကွံၣ်တၢ်ဖးဟိၣ်ကဝိၤအဂီၢ် ကိၢ်စၣ်ဘျိၣ်ဒိၣ်ပှၤပၢၤလိၢ်ဆၣ်နိၤတိၣ်ထိၣ်လံၣ်

လါအီးကထိဘၢၣ် ၁၄ သိ, ၂၀၂၀ နံၣ်, နၢ်ဝှဒ်ဖ့ၣ်

ကညီကိၢ်စၣ် လူၢ်ပျိၢ်ကိၢ်ဆၣ် တၢ်ဖးဟိၣ်ကဝိၤခံခါ လၢအပၣ်ဃုၣ် ဝဲဒၣ်ဒူသဝိကရူၢ် ၇ ဘၣ်အံၤ ကထူး သံကွံၣ်ဝဲတၢ်ဖးဟိၣ်ကဝိၤ အဂီၢ် ဖဲလါအီးကထိဘၢၣ် ၁၂ သိအနံၤနၣ် တကိၢ်ခါ ကိၢ်စၣ် ဘျိၣ်ဒိၣ် ပှၤပၢၤလိၢ်ဆၣ်နိၤ စီၤၖၣ် ခ့ၤအံၤ တိၣ်ထိၣ်ဒုးသ့ၣ် ညါဝဲဒၣ် ဆူ ကိၢ်စၣ် တၢ်ဃုထၢဒိၣ်မံရ့ၢၣ် အအိၣ်နၣ်လီၤ.

ဘၣ်ထွဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ဝဲအံၤ ခ့ၣ်အဲး စံၣ်ဆဲးကျိုးသံကွၣ်ဝဲဒၣ်ဒီး ကညီကိၢ်စၣ် တၢ်ဃုထၢ ခိၣ်မံရ့ၢၣ် ကရူၢ်အဒ့ နဲၣ်ရ့ၣ် အူမိၣ်မိၣ်နၣ် စံးဝဲလၢ လံၣ်ဟဲ တုၢ်ဝဲဒၣ်အဂ့ၢ်ဒီး ဆၢကတိၢ်တၢ်အိၣ် သးခဲအံၤ ဘၣ် ဃးဒီးတၢ်တိၣ်ထိၣ် ဃၣ်ဝဲတၢ်ဟ့ၣ် ဒုးသ့ၣ်ညါလံၣ်အံၤနၣ် တဖးဘၣ် မူၤနိၢ်ဒီးဘၣ်အဂ့ၢ်နၣ် ဟ်ဂၢၢ်ဟ် ကျၢစံးဝဲဒၣ် ဖဲလါအီး ကထိဘၢၣ် ၁၃ သိအနံၤနၣ်လီၤ.

အဝဲစံးဝဲလၢ "အခဲအံၤဒုလံၣ် အဝဲအံၤနၣ်ဟဲဒုဟဲတုၢ်ဝဲလံလီၤ. ယတဖးဘၣ်လံၣ်အံၤ ဒီးဘၣ်. တၢ်ကဆၢတဲၣ်ဝဲဒ်လဲၣ်ခိနၣ် တဲတဘၣ်ဒီးဘၣ်. တၢ်ဆၢကတိၢ်ဆိဒီးဝဲဒၣ်လီၤ. ပဝဲဒၣ်တဖၣ် စ့ၢ်ကီး တဖးဘၣ်လံၣ်အံၤ မူၤမူၤ နိၢ်နိၢ်ဒီးဘၣ်အယိလီၤ" အဂ့ၢ်နၣ် ကိၢ်စၣ်တၢ်ဃုထၢ ခိၣ်မံရ့ၢၣ် နဲၣ်ရ့ၣ် အူမိၣ်မိၣ်နဲၣ် စံးဘၣ်နၣ်လီၤ.

ကရူၢ် ၇ ဘၣ်အံၤနၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် ကညီကိၢ်စၣ် လူၢ်ပျိၢ်ကိၢ်ဆၣ်, ကလုၣ်ဘျိၣ်ဒိၣ် တၢ်ဖးဟိၣ်ကဝိၤနိၣ်ဂ်ၢ်(၉)ဒီး ကိၢ်စၣ်ဘျိၣ်ဒိၣ် လူၢ်ပျိၢ် တၢ်ဖးဟိၣ်ကဝိၤနိၣ်ဂ်ၢ်(၂) နၣ်လီၤ. တၢ်လိၢ်ဖဲနၣ် ခိဖျိဖိၣ်စု ကဝဲၤကရူၢ်တနိၤ အိၣ်ဝဲအယိ တၢ်ဘံၣ်တၢ် ဘၢ်တအိၣ်ဝဲဘၣ်, ခိဖျိလၢခိဝံၣ်တၢ် ဆါအယိ လၢ ကနၣ်လီၤကရၢ်ကရ တၢ်အဂီၢ် သဝိတဖၣ်တနိၤနၣ် တၢ်ကြိတံၣ် တံၢ်ဃၣ်ဝဲဒၣ်ဒီး လၢကနၣ်လီၤ ကရၢ်ကရ တၢ်အဂီၢ် ကိၢ်ခဲဝဲဒီး တၢ်လဲၤတၢ်ကၢ့ၤကျဲတဖၣ် ကိၢ်ခဲဝဲ ဒ်ဉ် မးဒီး ခိဖျိလၢတၢ်ဂ့ၢ်အကလုၣ် ကလုၣ်အယိ ဒ်ဘျိၣ်ဒိၣ်ခၢၣ်စး တဖၣ် တိၣ်ဖျါထိၣ်ဝဲအသိး က ထူးသံကွံၣ် တၢ်ဖးဟိၣ်ကဝိၤအဂီၢ် ဘျိၣ်ဒိၣ် ပှၤပၢၤလိၢ်ဆၣ်နိၤအံၤ ဆၢ ဟ့ၣ်ဒုးသ့ၣ် ညါဝဲ လံၣ်ထိၣ်ယူ ထိၣ်ဖိးအံၤ နၣ်လီၤ.

လူၢ်ပျိၢ်ကိၢ်ဆၣ် သဝိကရူၢ် ၇ ဘၣ် လၢတၢ်တိၣ်ဖျါထိၣ်ဝဲလၢ က ဘၣ်ထူးသံကွံၣ်တၢ်ဖးဟိၣ်ကဝိၤ အံၤ မ့ၢ်ဝဲဒၣ် ယ့ၤတခိၤသဝိကရူၢ်, တၢလဲၤသဝိကရူၢ်, ဝ့စိသဝိ ကရူၢ်, မဲလၣ်ယိသဝိကရူၢ်, သမိၤသဝိကရူၢ်, မဲၣ်ကျိသဝိကရူၢ်, ဒီး ယ့ၣ်ဘဲသဝိ ကရူၢ်တဖၣ်လီၤအဂ့ၢ်နၣ် လၢလံၣ် ဟ့ၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါအပူၤ ဟ်ဖျါဝဲနၣ်လီၤ.

သဝိကရူၢ် ဖဲနၣ်သ့ၣ်တဖၣ်နၣ် ပှၤလ ၢကနၣ်လီၤ ဒီးတပြၢ်သးနိၢ်တဂၤ ဒီး ခၢၣ်စးလၢကဒီးဃုထၢ သးတဖၣ် နၣ်လီၤကရၢ်ကရ တၢ်ဖးလံအသိး မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ဖိၣ် စုကဝဲၤဟိၣ်ကဝိၤ ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ကိတၢ်ခဲတအိၣ် နၣ်လီၤဟးထိၣ် ညီဝဲဒၣ် အဂ့ၢ်နၣ် လူၢ်ပျိၢ် တၢ်ဖးဟိၣ်ကဝိၤ နိၣ်ဂ်ၢ်(၂) ပှၤလၢ ကနၣ်ဒီးဃုထၢ သး လၢနိၢ်တဂၤ စီၤကျိၤလ့ၢအူ စံးဝဲဒ်အံၤနၣ်လီၤ.

စီၤကျိၤလ့ၢအူ စံးဝဲလၢ "သဝိ ကရူၢ်အဝဲနၣ် သဝိလၢ ယလဲၤ ကရၢ ကရိတၢ်ဖးဝံၤဝဲလံနၣ်အိၣ် ဝဲလီၤ. မှၣ်မှၣ်ခုၣ်ခုၣ်လီၤ. လၢ ယဂိၢ်နၣ်တၢ် ကိတၢ်ခဲတအိၣ် ဘၣ်. လၢကထူးသံကွံၣ် တၢ်ဖးဟိၣ်ကဝိၤအဂီၢ်စ့ၢ်ကီး ပတလိၣ် ဘၣ်ဝဲဘၣ်လီၤ. လိၢ်ကဝိၤ ဖိဖဲနၣ် သ့ၣ်တဖၣ်နၣ် လၢကထၢနၣ် တၢ်ဖးအဂိၢ် တၢ်ဟ်သးအိၣ်ဝဲ လၢလၢ ပ့ၢ်ပ့ၢ်လီၤ. ပၣ်တံၣ်လၢအဂၤ စ့ၢ်ကီး နၣ်လီၤဝဲဒၣ်လီၤ. တၢ်လဲၤတၢ်ကၢ့ၤကျဲ တၢ်ကိတၢ်ခဲအိၣ်ဝဲဘၣ် ဆၣ် တၢ်ကိတၢ်ခဲတမ့ၢ်ဘၣ်" အဂ့ၢ်နၣ် စံးဘၣ်ခ့ၣ်အဲးစံၣ်လီၤ.

လၢနၣ်အမဲၣ်ညါ လိၢ်ကဝိၤ အဝဲနၣ်အပူၤ လၢကနၣ်လီၤ ကရၢ်ကရ တၢ်ဖးအဂိၢ်ဒီး ကထၢ နၣ်တၢ်ဖးအဂိၢ် ဒူသဝိပှၤ ပၢဆ့ၢ် တၢ်ဒီးလိၢ် ကဝိၤဖိတနိၤ ဃ့ထိၣ် ဝဲဒၣ်လၢ ကနၣ်လီၤမၤဝဲဒၣ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ နၣ်ပၢၢ်ဒီး လၢ ကလဲၤဃုထံၣ် သ့ၣ်ညါ တၢ်အဂိၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအိၣ်ဝဲ အယိ ဃ့ထိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ကဘၣ်ထူး သံကွံၣ် တၢ်ဖး ဟိၣ်ကဝိၤအံၤနၣ် ကညီကလုၣ်ဒ့ၣ်မိၣ်ကရဲၣ်တ့ၣ် ပၣ်တံၣ်-KNDP ခၢၣ်စးတဖၣ် အတၢ်ပၣ်သးတပၣ်ဃုၣ်ဝဲဒၣ်ဘၣ် အဂ့ၢ်နၣ် ပှၤ လၢ ကနၣ်လီၤဒီးဃုထၢ သးဖဲလိၢ် ကဝိၤဖဲနၣ် လၢ အမ့ၢ် KNDP ပှၤ ပၢၤ လိၢ် ဆၣ်နိၤ မါအီးပ့ၢ်ဒိ စံးဘၣ် ခ့ၣ် အဲးစံၣ်နၣ်လီၤ.

"တၢ်လိၢ်အဝဲနၣ် KNU,BGF အိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ. KNU မ့ၢ်ဂ့ၤ BGF မ့ၢ်ဂ့ၤနၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ်သုးမုၢ်ဒိၣ်တတ်လီၤနၣ် ပတဲသ့ဝဲလီၤ. DKBA ထုးဖး သးစ့ၢ်ကီး အိၣ်ဝဲဒၣ် ဖဲ တၢ်လိၢ်ဖဲနၣ်နၣ် တနၢ်ဟူဘၣ်. ခိဖျိလၢဖိၣ်စုကဝဲၤ တနိၤအိၣ်အ ယိ သူဝဲတၢ်စံးတၢ် ကတိၤလၢ တၢ်ဘံၣ်တၢ်ဘၢ်တအိၣ် ဘၣ်နၣ် မ့ၢ်အခိပညီကတုၢ်ဝဲ ဒ်လဲၣ်. တၢ် အိၣ်သးအံၤလီၤဂၣ်တုၢ်ဝဲဒၣ် အပ တိၢ်လၢ တနၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်သုးတဖၣ် အံၤဘၣ်လီၤမိၤ. ခိဖျိလၢ ခိဝံၣ် အယိ သဝိလၢ အဂၤတဖၣ်စ့ၢ်ကီး တၢ်ကးတၢ်ဃၣ်ဝဲလီၤ. တမ့ၢ်ထဲ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်" အဂ့ၢ်နၣ် အဝဲ စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

ဘၣ်ထွဒီး လံၣ်တိၣ်ထိၣ်လၢ ကဘၣ်ထူးသံကွံၣ် တၢ်ဖးဟိၣ် ကဝိၤတၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ KNU-ကညီဒီကလုၣ်စ၊ဖ့ၣ်ကရၢ ဖၣ် အၣ်ကိၢ်ရၣ်, လူၢ်ပျိၢ် ကိၢ်ဆၣ်အပ တိၢ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ တဂၤ စံးဝဲ လၢ "ပဝဲ ဒၣ် တၢ် ကရၢ ကရ ကတပၤဒု မ့ၢ်တထၢ နၣ်တၢ်ဖး ဘၣ်ဆၣ် ဒူဖိ သဝိဖိလၢ အအိၣ် ဖဲတၢ်လိၢ်တဖၣ်အံၤ လၢ ကထၢ နၣ် တၢ်ဖးအဂိၢ် တၢ်ဟ်သးအိၣ်ဝဲ လၢလၢ ပ့ၢ်ပ့ၢ်လီၤ. ပၣ်တံၣ်လၢ အဂၤ စ့ၢ်ကီး နၣ်လီၤဝဲဒၣ်လီၤ. တၢ်လဲၤတၢ်ကၢ့ၤကျဲ တၢ်ကိတၢ်ခဲအိၣ်ဝဲဘၣ် ဆၣ် တၢ်ကိတၢ်ခဲတမ့ၢ်ဘၣ်" အ ဂ့ၢ်နၣ် စံးဘၣ်ခ့ၣ်အဲးစံၣ်လီၤ.

လၢနၣ်အမဲၣ်ညါ လိၢ်ကဝိၤ အဝဲနၣ်အပူၤ လၢ ကနၣ်လီၤ ကရၢ်ကရ တၢ်ဖးအဂိၢ်ဒီး ကထၢ နၣ်တၢ်ဖးအဂိၢ် ဒူသဝိပှၤ ပၢဆ့ၢ် ကဝ့ၣ်ကိၢ်ဆၣ်တကပၤ သ့ၣ်ညါဝဲ ဝံၤအ လိၢ်ခံ, ဒ်သိးတၢ်ကကၢ့ၤထၢ နၣ်ကၢ့ၤလၢ ကညီကိၢ်စၣ်အပူၤ ဒ် လၢ ညါအဂိၢ် သ့ၣ်တိၣ်ကွ့ၣ် ကိၢ်ဆၣ်, ကလုၣ် ဘျိၣ်ဒိၣ်ခၢၣ်စး နိၢ်ခရံၣ်ထိအံၤ ဖဲ ၂၀၂၀ နံၣ် လါ မးရှး ၆ သိအနံၤ တၢ်မၤဝဲဒၣ် ကလုၣ်ဘျိၣ်ဒိၣ် တၢ်အိၣ်ဖ့ၣ်ပူၤ သံဒီးသံကွၣ်ဝဲတၢ် နၣ်လီၤ.

လၢတၢ်သံဒီးသံကွၣ် အဖိခိၣ် ကိၢ်စၢ ဖ့ၣ်ပဒ်ၣ်ကရူၢ်ဝဲၤဒၢး ကိ တိၣ်ဝဲၤကျိၤ ကိတိၣ်(၂)အူတ့ၤမ့ၣ် စံးဝဲ လၢ သဝိခံဖျၣ်အံၤအပူၤကွံၣ် နၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ သ့ၣ်တိၣ်ကွ့ၣ် ကိၢ်ဆၣ်, တၢ်ပၢအဖိလၢ်ဘၣ်ဆၣ် သ့ၣ်ပ့ၣ်ပၢ ဆ့ၢ်ဝဲၤကျိၤ ဒီး ကိၢ်ဆၣ် တၢ်ပၢ ဆ့ၢ် ရဲၣ်ကျဲၤစံၣ်ပ့ဲၤဂ့ၢ်ဝိဒီး တၢ်တိခ်ၣ်ရ်ၣ် မဲနိၣ်ဂ်ၢ်စရိဝဲၤကျိၤ တဖၣ် အတၢ်မၤနိၣ်ပ့ၣ်ခ်ၣ်ဂ်ၢ်အပူၤ တပၣ်ဝဲဘၣ်အယိ တၢ်ထၢ နၣ် ဒုး အိၣ်ထိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ယ့ၤတၢ်ရ့ၣ် ကိၢ်ဆၣ်အပူၤလီၤ. အဂ့ၢ်နၣ် ကဲ့ၤစံး ဆၢ ကဒါဝဲနၣ်လီၤ.

"ကၣ်ပဲၤသဝိ ဒီးခဝိၤပ့ၤ သဝိ အံၤ ဒ်တၢ်ပၢ တၢ်ပြး, တၢ်ကျဲ ဒ်ဉ် ကိၢ်ခ်ၣ်ထိ စံးဝဲနၣ်လီၤ.

သဝိခံဖျၣ်အံၤ ဖဲအပူၤကွံၣ် လၢ ညါလံၤလံၤနၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ သ့ၣ်တိၣ်ကွ့ၣ်ကိၢ်ဆၣ်အ့ရယၢ်အပူၤ လိၤဒီး ဖဲ ၂၀၁၀ တၢ်ဃုထၢ, ၂၀၁၄ ထံ ကိၢ်ဒီဘ့ၣ် တၢ်ထၢ ဖးဖိ မ့ၢ်စရိဒီး ၂၀၁၅ တၢ်ဃုထၢ တဖၣ် အံၤ အိၣ်ကၢ့ၤ ဝဲဒၣ်လၢ ကိၢ်ဆၣ် တၢ်ပၢ အဖိလၢ် အသိး ထုၢ်လၢ ၂၀၁၉ နံၣ်တစ့ အိၣ်ဒ်ၤဝဲဒၣ်လၢ သ့ၣ်တိၣ်ကွ့ၣ်ကိၢ်ဆၣ် စ့တိၣ်ပ်ၣ် တၢ်သူတၢ်ခ့ဲအဖိလၢ် အဂ့ၢ်နၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်နၣ်လီၤ.

တၢ်တဘၣ်ဟးကရၢကရိတၢ်ဖးလၢအမၤဟးဂီၤဝဲဒ့ၣ်ကညီကဒဲကဒဲတၢ် ယူတၢ်ဖိုးဘၣ်နၣ်ဝ့ၢ်တကျၣ်ကညီလံၣ်လဲၢ်ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢစံးဝဲ

လါအီးကထိဘၢၣ် ၂၃ သိ, ၂၀၂၀ နံၣ်, စးဖါရ့ၣ်

ဝ့ၢ်တကျၣ်ကိၢ်ခ်ၣ်ဒ့ၣ် ကညီက လုၣ်ဂ့ၢ်ဝိ ပတြိၣ်ခၢၣ်စးတဖၣ်အံၤ ဖဲတၢ်ဟး ကရၢကရ တၢ်ဖးအက တိၢ် တၢ်စံးတၢ် ကတိၤလၢ အဖျါ ဒ်ကမၤလီၤ. ဖးကညီကဒဲကဒဲ တၢ်ယူတၢ်ဖိုး ဒီး တၢ်တဘၣ်ဟး ကရၢကရိတၢ်ဒ် ဟ့ၣ်တၢ်အၢၣ် လီၤလၢ တၢ်မၤဖျါထိၣ် တသ့ဘၣ် နၣ် ဝ့ၢ်တကျၣ် ကလံၤထံး ဒီး ကလံၤစိးကိၢ်ရ့ၣ် ကညီ လံၣ်လဲၢ် ဒီ တၢ် ဆဲးတၢ် လၢကမဲးတံၣ် တဖၣ် ထုးထိၣ်ပ်ၣ်ဖျါဝဲဒၣ်လံၣ် တၢ်ပ်ၣ်သးဒီးစံးဝဲနၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်ဟးကရၢကရိ တၢ်ဖး အတိၢ်ပူၤ ပှၤလၢ အဟ့ၣ်ဂ်ၢ်ဟ့ၣ် ဘါဆိၣ် ထွဲဝဲကညီကလုၣ်ဂ့ၢ်ဝိ ပတြိၣ်ခၢၣ်စး တနိၤဟးကရၢကရိ တၢ်ဖးလ၊ အတလီၤ တဃီၤတၢ် ဂ့ၢ်တဖၣ်အယိ ကညီကလုၣ် တ ဖၣ် အဘၢၣ်စၢၤ တၢ်ယူတၢ်ဖိုး ဟးဂိၤသ့ၣ်ဝဲဒၣ်အဖိခ်ၣ် ဖဲလါ အီးကထိဘၢၣ် ၂၀ သိအနံၤ ဘၣ် တၢ်ထုးထိၣ်ဝဲလံၣ်တၢ် ပ်ၣ်သး အံၤလီၤအဂ့ၢ်နၣ် ကညီလံၣ်လဲၢ်ဒီး တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ ကမဲးတံၣ်ပှၤဘၣ် မူဘၣ်ဒါတဖၣ် စံးဝဲနၣ်လီၤ.

ဝ့ၢ်တကျၣ်ကလံၤထံး ကိၢ်ရ့ၣ် ကညီလံၣ်လဲၢ်ဒီး တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ ကမဲးတံၣ် နဲၣ်ရ့ၣ် စးမ့မ့ စံးဝဲလၢ "အခဲအံၤပှၤလၢ အပၤကရၢကရိ နၣ်တၢ် လၢ ပတြိၣ်ခၢၣ်စးအဂိၢ် တဖၣ်နၣ် သူဝဲ တၢ်သ့ၣ်ဟ့သး ဟ့တၢ်ကတိၤတဖၣ်, အဒီ တၢ်တဲ ဟးဂိၤ ကညီပတြိၣ်ခၢၣ်စးတဖၣ် နၣ် လၢ တၢ် ဖိလၢ်ကဒဲကဒဲ အကျါနၣ် ကဲထိၣ်လီၤ. အယိ ကညီကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ကဲထိၣ် ဝဲဒၣ် တၢ်ဆိမိၣ်ကမးဒီး တၢ်သး လီၤဖးအိၣ်ဝဲဒၣ်လံၣ်လီၤ. အခ်ိၣ်သ့ၣ် နၣ် ဒ်သိးတၢ်ယူတၢ်ဖိုးဒီးတၢ်လီၤ ဖးသုတအိၣ်တဂ့ၢအဂိၢ်, တဘၣ် မ့ၢ်လၢ တၢ်ဆိုၣ်သနံးအယိ ဘၣ် ဟ့ၣ်တၢ်ဖးအံၤဘၣ်ဒီး ဒ်ဒ်မ်ခ်ၣ် ခ့ၣ်ခ်ၣ်မ်ခ်ၣ် တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအသိး ဒ်သိး တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးဘျါဘျ ဆ့ၣ် ဆ့ၣ် ကနၣ်အဂိၢ် မ့ၢ်လၢ်ဝဲဒၣ်လီၤ" အဂ့ၢ်နၣ် စံးဘၣ်ခ့ၣ်အဲးစံၣ်လီၤ.

လၢနၣ်အမဲၣ်ညါ တၢ်နၣ်လီၤ ကရၢကရိတၢ်ဖး လၢအသူအိၣ်ဝဲ ကညီကလုၣ်တဖၣ် လံၣ်လဲၢ်, တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ, လ့ၢ်လၢ်ထူသန့, တၢ်ဘ့ၣ်တၢ်ဘၢ်ဒီး ဟ့ၣ်တၢ်အၢၣ် လီၤလ၊ မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၣ် တၢ်ဖံးတၢ် မၤလ၊ အကဲထိၣ်လိၣ်ထိၣ်တသ့ ဘၣ်တဖၣ် အိၣ်ထိၣ်ဝဲနၣ်လီၤ. လ၊ တၢ်နၣ်အယိ တၢ်တဘၣ်ဟး က ရၢ ကရိ တၢ် ဖးလ၊ အ ကဲ ထိၣ် ကညီပၣ်တံၣ်ကဒဲကဒဲ, နိၢ်တဂၤ ကဒဲဒဲအကျါ တၢ်သ့ၣ်ဟ့ သးဟ့ ဘၣ်နၣ် လ၊ လံၣ်တၢ်ပ်ၣ်သး အပူၤ နၣ် ပ်ၣ်ဖျါဝဲဒၣ်နၣ်လီၤ.

ဝ့ၢ်တကျၣ်ကညီသးစ၊် စီၤထိ ထိ စံးဝဲလ၊ "ဆ၊ကတိၢ်ခဲအံၤ ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးအသနၣ်နၣ် ပ်ၣ် တံၣ် စုၣ်စုၣ်နၣ် ဖဝပၤကရၢ ကရိတၢ်ဖး အဆ၊ကတိၢ် တၢ်က ရၢ ကရိ လ၊ အဘၣ်ဃးဒီး ကညီ ကလုၣ်တဖၣ်စုၣ်စုၣ်လ၊ အတိ ပ်ၣ်တံၣ် လ၊ အမ့ၢ် စီၤၖၣ်ခ့ၤ, ကိၢ် စ၊ ဖ့ၣ်သ့ၣ်ဃုဖိုး ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ထိၣ် ပသိထိၣ် အူစီၤစိဝ့, ကညီကလုၣ် ဒ့ၣ်မ်ခ်ၣ်ကရဲၣ်တ့ၣ်ပ်ၣ်တံၣ် (KNDP) ပှၤပၢၤလိၢ်ဆၣ်နိၤ မါအီးပ့ၢ်စီဒီး ကိၢ်စ၊ ဖ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ဘျုး ပ်ၣ်တံၣ် အအီၤတိဝ့သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. အဂ့ၢ် နၣ် ကိၢ်ရ့ၣ်တၢ်ဃုထၢ ခိၣ်မံရ့ၢၣ် ကရူၢ်အဒ့ ဘျိၣ်ဒ့ၣ်ခၢၣ်စးတၢ် ဘိ: ဘၣ်ရၤလီၤအမံၤစရိအသိး သ့ၣ်ညါ ဘၣ်လီၤ.

ခိဖျိလၢ တၢ်ထၢ နၣ်ဝဲဒၣ် ကၣ် ပဲၤ သဝိဒီးခဝိၤပ့ၤသဝိအံၤ လ၊ ယ့ၤတၢ ရ့ၢ်ကိၢ်ဆၣ်အပူၤအယိ သ့ၣ်တိၣ်ကွ့ၣ်ကိၢ်ဆၣ် ကလုၣ်ဘျိၣ် ဒ့ၣ်ခၢၣ်စး နိၢ်ခရံၣ်ထိ ဒီး ပှၤဘၣ် မူဘၣ်ဒါလ၊ အပ၊ဆ့ၢ်တၢ်တဖၣ် အံၤ ဖဲ ၂၀၁၉ နံၣ် လါအီးကထိ ဘၢၣ် ၈ သိအနံၤနၣ် လဲၤထံၣ် လံၣ်အိၣ်သကိးဝဲဒၣ် လိၢ်ကဝိၤ ဖိတဖၣ်ဒီး သံဒီး သံကွၣ်ဝဲအတၢ် ပ်ၣ်သးတဖၣ်ဒီး လိၢ်ကဝိၤဖိတဖၣ် အဲ့ၣ်ဒီးဝဲဒၣ်လ၊ ကထ၊ နၣ်ဝဲဒၣ် လ၊ ကညီကိၢ်စၣ်အပူၤလီၤ. အဂ့ၢ် နၣ် နိၢ်ခရံၣ်ထိ စံးဝဲနၣ်လီၤ.

သဝိခံဖျၣ်အံၤ ဖဲအပူၤကွံၣ် လ၊ ညါလံၤလံၤနၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ်လ၊ သ့ၣ်တိၣ်ကွ့ၣ်ကိၢ်ဆၣ်အ့ရယၢ်အပူၤ လိၤဒီး ဖဲ ၂၀၁၀ တၢ်ဃုထၢ, ၂၀၁၄ ထံ ကိၢ်ဒီဘ့ၣ် တၢ်ထၢ ဖးဖိ မ့ၢ်စရိဒီး ၂၀၁၅ တၢ်ဃုထၢ တဖၣ် အံၤ အိၣ်ကၢ့ၤ ဝဲဒၣ်လ၊ ကိၢ်ဆၣ် တၢ်ပ၊ အဖိလ၊ၣ် အသိး ထုၢ်လ၊ ၂၀၁၉ နံၣ်တစ့ အိၣ်ဒ်ၤဝဲဒၣ်လ၊ သ့ၣ်တိၣ်ကွ့ၣ်ကိၢ်ဆၣ် စ့တိၣ်ပ်ၣ် တၢ်သူတၢ်ခ့ဲအဖိလ၊ၣ် အဂ့ၢ်နၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်နၣ်လီၤ.

▶ ကအ့ၤပၤ(၂) "ကညီကိၢ်စၣ် သဝိမံဖျၣ်" တၢ်ဖိပ်ထွဲ

ဆၣ်, ဖ ၂၀၁၈ နံၣ် လါအီးကူး ၃ သိ ဒ်ကိၢ်စ၊ ဖ့ၣ်ကိတိ၁်ဝဲၤကျိၤ တၢ်ကလုၣ် တၢ်ဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါ လံၣ် နိၣ်ဂ်ၢ် (၁၀၁၅/ ၂၀၁၈) အသိး ဟ့ၣ်ကဝိၤ လ၊အအိၣ်ဘူး လိၣ်သးလ၊ အမ့ၢ် ပကိၢ်ကိၢ်ခ်ၣ်ဒ့ၣ်, ယ့ၤတၤရ့ၣ်ကိၢ်ဆၣ်, ကွ့ၣ်ယဲ့ၣ် သဝိကရူၢ်အပူၤ တၢ်ထၢ နၣ် ဒုး အိၣ်ထိၣ်ဝဲနၣ်လီၤ.

တၢ်ထၢ နၣ်ဝဲဒၣ်လ၊ ယ့ၤတၤ ရ့ၢ် ကိၢ်ဆၣ်အပူၤ ဒ်အံၤအဖိခ်ၣ် ယံၤဝဲတနၣ်ဃၣ်ဃၣ်မး သ့ၣ်တိၣ်

တရားမဲသမီးတူဝရီးဟုးကုးတရားဂုရားအဖိခိုင် – မှုတရားကလိဝ်ကွီ်ရားယှဝ် အိုင်ဆါစူးကုံဝ် ဒ်ပှားကူဝ်ယှဝ်တရားတဂးအသိုး အလိုရားကအိုဝ်စှုရားကီးဇါ

တံနိ (သဝီတါ)

တရားကစိုဝ်ဟးထိုဝ် လၢပယီၤသုးဖိ(၂)ဂၤ လဲၤ အၢဝ်လိၤအသး လၢအမၤကမၥ်တရားဂှုရားဆူဟိဉ်ခိုဝ် ဒိဘှဝ် စံဉ်ညီဉ်ပိတ့ဝဲၤဒၢးၤ(ICC)အိုဝ်လၢ The Hague ဂှုရားဂှုန့်လီၤ. တရားကစိုဝ်တခါအံၤ ဟးထိုဝ်ဝံၤ အလိ^{1}ခံစှၤသီ, ဖဲလါစဲးပထှဘၢဉ်(၁၀)သီ ၂၀၂၀ အနံၤန့်, EU parliament အိုဉ်ဖှိဉ်ဒီးဆၢတဲဝ်ဝ–လၢအပူၤကွံဝ်တ^{1}ဟှဉ် လိၤတ့^{1}အိုဉ်ဆါစူးကုံဝ် တ^{1}လၢကပိၤလၢအမ့^{1}ဝဲ Sakharov Human Right Prize တ^{1}လၢကပိၤန့ဉ် တ^{1}ကထုးကွံဝ်အီၤအဂှုရား^{1}န့ဉ်လီၤ. EU parliament ကရၢခိုဉ်(၂) Heidi Hautala ဆိုဉ်ထွဲတူ^{1}လိ^{1}ဝဲကရၢ အတ^{1}ဆၢတဲဝ်အံၤ ဒီးစံးဝဲ, "မ့^{1}လၢအဝဲ (အိုဉ်ဆါစူးကုံဝ်)ဟှဉ်အခွဲးတ^{1}ပျဲဒ်သိုး တ^{1}ကဆိဉ်တံ^{1}မၤနၢၤ ရိၤဟှၤကျၢၤကလုဉ်ဒူဉ်အယိ, ဒီး မ့^{1}လၢအဝဲဆိုဉ်ထွဲ မစၢၤဟှမၤဆူဉ်မစိုးတ^{1}တဖဉ်အယိ, ဒ်အမ့^{1}ထံကိ^{1}ပဒ်ဉ် အပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါအဒိဉ် ကတၢ^{1}တဂၤအသိုး, လၢအဝဲ ကဘဉ်ဟးဂုဝ်ဝိ ဆူ ပှၤမၤကမၥ်တ^{1}ဖိတဖဉ်အလိ^{1}, ပဒိဉ် လၢဘဉ်ထွဲဒီး အီၤတဖုအံၤ ဂှ^{1}လိ^{1}ဝ်ဝဲ တ^{1}ဂှ^{1}လၢအကဲထိဉ်သး Statute) အဆၢဒိဉ်(၂၅)အဆၢဖိ ၃(ဂ)စံးဝဲ–တ^{1}ဂှ^{1} ဒ်အံၤန့ဉ် မ့^{1}တ^{1}ကမၥ်လၢတ^{1}ဟးဂှ^{1}ဝိအီၤ သ့နှ^{1}လီၤ. တ^{1}ဘျၢတဆၢ အံၤစံးဝဲဒ်, "တ^{1}မၤကမၥ် ဒ်အံၤတကလုဉ်နှ^{1}, ပှၤလၢအဟှ^{1}ဂ^{1}ဟှ^{1}ဘါတ$^{1}, ပှၤလၢအဆိ^{1}ဉ်ထွဲ မစၢၤတ$^{1}, ဒ်သိးတ^{1}ကမၥ် ဒ်အံၤတကလုဉ်ကကဲထိဉ်အဂီ^{1} ပှၤလၢအဟှ^{1}ကျူ^{1} ဟှ^{1}ဖးတ$^{1}, ဆိဉ်ထွဲ မစၢၤတ$^{1} (မ့တမ့$^{1})ပှၤလၢ အဆိ^{1}ဉ်ထွဲ မစၢၤပှၤလၢအဲ^{1}ဒ်ဒီးမၤကမၥ် တ^{1}ဒ်အံၤ တဖဉ်..." နှ^{1}လီၤ.

ပှၤလၢအဟးဃာ်လိ^{1}လၢလၢအမ့^{1}ဝဲ "ထံကိ^{1} ပှၤဟှ^{1}ဂ^{1}ဟှ^{1}ဖးတ^{1}" အိ^{1}ဆါစူးကုံဝ်အံၤ အတ^{1}စိ တ^{1}ကမီၤအိ^{1}လၢ "ကိ^{1}ခိ^{1}"အဖိခိ^{1}အဂှ^{1}, စံးဝဲတ လိ^{1}လိ^{1}နှ^{1}လီၤ. အမှၤဒါအဂၤတခါ လၢမ့^{1}ဝဲ "ထံဂုၤ ကိ^{1}ဂၤ ကိတိ^{1}"တ^{1}လိ^{1}တ^{1}လၢအံၤစ့^{1}ကိုး, ဒ် ၂၀၀၈ ဂ^{1}ခိ^{1} ထံးထံကိ^{1}တ^{1}ဘျၢသဲစးအတ^{1}နှ^{1} လိၤအသိုးနှ$^{1} အဝဲဒ$^{1} မ့^{1}ဒီကလုဉ်ဂၤၤသး ဒီးတ^{1}ဘ^{1} တ^{1}ဘၢကိ^{1}ကးကရၢ (အမျိုးသားကာကွယ်ရေး

နှ^{1}ပှၤဘ^{1}မူဘ^{1}ဒါအဒိ^{1} ကတၢ^{1}တဂၤအသိုး မ့^{1}လၢ အဝဲတဟံးဂှ^{1}ဝိဒီး ဟှ^{1}တ^{1} ကမၥ်လၢပှၤမၤကမၥ် ကွီ^{1}မ့^{1}တဖ^{1}နှ^{1}ဘ^{1}အယိ–တ^{1}ဟ^{1} ပနီ^{1}အီၤဒ် (တ^{1} တြိတဒၢတ^{1}မၤသံလိၤဟူ^{1}ပှၤကလုဉ်သဲ စးအဆၢဒိ^{1} –၃(ဃ)အသိုး) "ပှၤလၢ အကျူ^{1}လိ^{1}မၤသကိုး ဃှ^{1}တ^{1}ဒီးပှၤမၤကမၥ်တ^{1}ဖိတဖ^{1}" သ့ဝဲစ့^{1}ကိုးနှ^{1} လိၤ. ထံကိ^{1}ပှၤဟှ^{1}ကျူ^{1}ဟှ^{1}ဖးတ^{1}ဝဲၤဒၢးၤ (နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံရုံး) ပဒိ^{1}အပှၤတဲတ^{1}ပၢ အူဒီၤ ထု စံးဝဲဒ^{1}, "တ^{1}ဟ^{1}ပနီ^{1}ဃာ်ရၢဒ^{1}ကိ^{1}စဲ^{1} ကလံၤ စိးဟိဉ်ကဝီၤ တ^{1}လိ^{1}နှ^{1} လၢသုးမ့^{1}ဒိ^{1}ကဘ^{1} လဲၤမၤဝဲ–တ^{1}မၤရဲ မၤပျိုဟိဉ်ကဝီၤတ^{1}လိ^{1}နှ^{1}လီၤ." စံးဝဲ. တ^{1}ဒီသဒၢ ဝဲၤကျိၤမူဒါခိ^{1}သုးခိ^{1}ကျၢ^{1}စိရိၤ မ့အိ^{1}လဲ^{1}စ့^{1}ကိုး, ဖဲပှၤဟံးတ^{1}ကစိ^{1}ဝ်တဖ^{1}သံကွ^{1} အီၤ တ^{1}သံကွ^{1}အခါနှ^{1} စံးဆၢက့ၤဝဲ,"ပသုးမ့^{1}ဒိ^{1} အံၤ မ့^{1}လၢပဒိ^{1}နှ^{1}ဘ^{1}တ^{1}ဟ^{1} အခွဲးတ^{1}ပျဲလၢပဒိ^{1} အအိ^{1}ဉ်အယိ, ပလဲၤဒုးမၤရဲ့မၤပျိ ကွံဝ်ရၢဒ^{1}ဟိ^{1} ကဝီၤနှ^{1}လီၤ."စံးဝဲ.

စးထိ^{1} လၢတ^{1}မၤသံမၤပျိုရိၤဟှၤကျၢ ကလုဉ်ဒူဉ် ကဘ^{1}သဂၢ^{1}ဝဲဒီးတ^{1}ဖံးတ^{1}မၤတအိ^{1}ဘ^{1} အတ^{1} ဃံး တ^{1}စ့ၤသ့ဝဲဒ^{1}လီၤ. လိ^{1}ခံကတၢ^{1} အိ^{1}ဆါစူး ကုံ^{1} အနိ^{1}ကစ^{1}ဒီးအပဒိ^{1}ပပှ^{1}တဖ^{1} တကးဒ်း ဘ^{1}, ကိ^{1}ခိ^{1}လိ^{1} လံၤအူထုၤကျ^{1}ဒီးကိ^{1}ခိ^{1}အသိ ခဲအံၤအူ^{1}ဝ့မ့^{1}ကိုး တ^{1}ကဟ^{1}ပနီ^{1}အီၤလၢအမ့^{1}ဝဲ^{1} ပှၤသ့^{1}တဖ^{1}လၢ အကျူ^{1}လိ^{1}မၤသကိုးတ^{1}ဒီး တ^{1} လိ^{1}ဘၢလိ^{1}ကွီ^{1}ဃုာ်အဝဲသ့^{1}လၢဟိဉ်ခိ^{1}ဒိ^{1}ဘ^{1}ဝ်ဝဲ ဘ^{1}ဂ^{1} (ICC) သ့ဝဲ^{1} နှ^{1}လီၤ.

ခဲအံၤ^{1}ဒ^{1}လဲ^{1}တ^{1}ဒီးနှ^{1}ဘ^{1}တ^{1}ကစိ^{1}လၢတ^{1}ဟ^{1} ဂၢ^{1} ဟ^{1}ကျၢၤအီၤသ့လီၤတဲ^{1}လီၤဆဲးလၢအမ့^{1}ဝဲ– ဖဲလါစဲးပထှ ဘၢဉ်(၁၁)သီ, ၂၀၂၀ အနံၤန့ဉ် ပယီၤအသုးဖိအနိ^{1}ဉ်ဂ^{1} ကအိ^{1}ဉ်(၁,၀၀၀)ဂၤဃာ်ဃာ် လၢအဟဲ^{1}ဒီးချဲ့တဖ^{1}လဲၤ တုၤဝဲဆူ^{1}ရၢ^{1}ဉ်ကိ^{1}စဲ^{1} ကလံၤစိ: "မ^{1}တိ^{1}ကိ^{1}ဆ^{1}" ပူၤလံအဂှ^{1}နှ^{1}လီၤ. ကိ^{1}ဆ^{1}ဝ်နှ^{1}မ့^{1}ဝ်ဒ^{1}, လၢအပူၤကွံဝ် ၂၀၁၇ နံ^{1} လါအိ^{1}ကၢ^{1}စ်ဆၢကတိ^{1}အခါ ပယီၤသုးတဖ^{1} လဲၤဒီးမၤသံမၤဝိတ^{1}, မၤတရိတပါတ^{1}, ဒ္ဒ^{1}ဉ်အူ မၤဟးဂိၤကွံဝ်ဝဲ ရိၤဟှၤကျၢၤကလုဉ်ဒူဉ်အတ^{1}လိ^{1} တ^{1} ကျဲနှ^{1}လီၤ. ခဲအံၤမ့^{1}လၢ ပယီၤသုးတဖ^{1} လဲၤတုၤကဒီးဝဲအါအါ ဂိ^{1}ဂိ^{1}အယိ ရိၤဟှၤကျၢၤလၢအိ^{1} တ့^{1}ဖဲနှ^{1}တဖ$^{1} သ့ဉ^{1}ကိ^{1} သးဂိၤဝဲလၢတ^{1}ကကဲထိ^{1} ကဒီးအသးအသိ တဘျိ^{1}ဒ်လၢ ၂၀၁၇ နံ^{1}ခါ အသိးဘ^{1}ဖုးနှ^{1}လီၤ.

ပယီၤသုးလၢတ^{1}ပျဲလိၤအီၤတဖ^{1}အံၤ မ့^{1}အိ^{1} ဘ^{1}ဖုး ဒီးအတ^{1}တိ^{1}ဂ^{1}ကျဲၤလၢ ကလဲၤမၤဟးဂိၤကွံဝ် (လဲၤမၤဘ^{1} မၤဘၢကွံဝ်)တ^{1}လိ^{1}တ^{1}ကျဲ လၢအကကဲ ထိ^{1} တ^{1}အ^{1}ဉ်ကိ^{1}ၤ အတ^{1}ပနီ^{1}ဒ^{1}အမ့^{1}–တ^{1}လိ^{1}လၢ တ^{1}ရ^{1}ဉ်လိ^{1}ပှၤသံခိ^{1} အါအါဂိ^{1}ဂိ^{1}အလိ^{1}မ့^{1}ဂ့ၤ, ဒ^{1}သ ဝိလၢတ^{1}ဒ^{1}ဒ^{1}အူကွံဝ်အီၤ တဖ^{1}အလိ^{1}အကျဲမ့^{1}ဂ့ၤ, လၢကလဲၤမၤကိ^{1}မၤဂိၤ ရိၤဟှၤကျၢၤလၢ အအိ^{1}ဉ်တ့^{1} ဖဲတ^{1}လိ^{1}တဖ^{1}နှ^{1}အဂိ^{1}မ့^{1}ဂ့ၤ, အတ^{1}တိ^{1} ကျဲမ့^{1} အိ^{1}ဉ်ဘ^{1}ဖုးဒ်နှ^{1}တမံၤမံၤတခ^{1} ပကဘ^{1}ထိၢ ဒီး တြိအဝဲသ့^{1} တုၤလိၤတိၤလိၤအလိ^{1}အိ^{1}ဝဲနှ^{1}လီၤ. တကတိ^{1}ယီဖဲအံၤ, ပယ့ထိ^{1}စ့^{1}ကိုးလၢ–ပယီၤ သုးမ့^{1}ဒ^{1} တဖ$^{1} အတ^{1}လဲၤထိ^{1}ဒုး မၤသဘ့ၢ်းကွံဝ် ကလံၤစိ: ရၢ^{1}ဉ်ကိ^{1}စဲ^{1}အတ^{1} လိ^{1} တ^{1} ကျဲတဖ^{1} အတ^{1}ရဲ^{1} တ^{1}ကျဲအံၤ တ^{1}ကဘ^{1}ပ်ကတိ^{1}ကွံဝ် ဒီးတ^{1}ကဘ^{1}မၤ ပတုာ်ကွံဝ်အီၤတဘျိ^{1}ယီစ့^{1}ကိုးနှ^{1} လိၤ.

(ကွဲးကျိ^{1}ထံကၤ ပိ^{1}ရိအူအီၤထူအတ^{1}ကွဲး– ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးအပေါ် လူမျိုးတုံးသတ်ဖြတ်မှု တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ကြီးရာပါ အဖြစ် စွပ်စွဲခံရခြေ ရှိပါသလား)

တံနိ (သဝီတါ)

▶ ကဘျုးပၢ(၁) "ပနိ^{1}ခုးသ့^{1}ညါဝဲ" တ^{1}ဖိပ်ထွဲ

ဆၢဘ^{1}ဘ^{1}ကိတိ^{1} သုးခိ^{1}ဒိ^{1}ခိ^{1} စ^{1} မ့^{1}မှနီ^{1} ထိ^{1}ဒါ^{1}ခုးသ့^{1}ညါဝဲ^{1}ဒ^{1}နှ^{1} လီၤ. တ^{1}ဂဲၤလိ^{1}ဂ^{1}ကွဲ(game)ဒီး တ^{1}တၤကျိ^{1}ဉ်တၤစ့^{1}အလိ^{1} တဖ^{1} အံၤ ဖဲမ့^{1}ဉ်ဝ^{1}တံ^{1}ဂ^{1}ကိ^{1} ဆ^{1}, ဖလူ သဝိကရူ^{1}, ကျိုးခဲးသဝိ, ကျိုးခဲး ပျုၤကွီ^{1} နိ^{1}ဉ်ဂ^{1} (၃၁)တ^{1}လိ^{1} သ့^{1} ပှ^{1}ဟိ^{1}ခိ^{1} အ့ရ^{1}ဉ်ယ^{1}(၃.၀၀) အ့ကၢ^{1}အပူၤအံၤ ကျိ^{1}ထူဘီသုး ကရူ^{1}(KKO) သုးခိ^{1}ဒ^{1}ခိ^{1} စ^{1}ကျ^{1} လ^{1}ဉ်အံၤ အိုးထိ^{1} ဝ^{1}ဒ^{1} ကဉ်စ^{1}ဉ်နိ^{1}ဉ် အမ^{1}ဝ^{1}(Chongkhaeb Garden Resort) လၢတ^{1}ဟ^{1}ဉ်အခွဲးတအ^{1}ဉ် ဘ^{1}ဉ်အ^{1}ဂ^{1} နှ^{1} လ^{1}ဉ်ထိ^{1}ဒါအပူၤ ဟ^{1} ဖျါဝဲ^{1}ဒ^{1}နှ^{1}လီၤ.

ဘ^{1}ဉ်ထွဲ^{1}ဒီးတ^{1}ဂ^{1}အံၤနှ^{1} ဒ^{1} မ^{1}ဉ်ခြ^{1}ဉ်စ^{1} တ^{1}ဘ^{1}ဘ^{1}ျ^{1}ကညီ သုးမ့^{1}ဒ^{1} (DKBA)အံၤ ထိ^{1}ယူ ထိ^{1}ဖိုးဘ^{1}ဂ^{1}ဝဲ ဒ^{1}ဒီး ပှၤဘ^{1}မူ ဘ^{1}ဒါ^{1}လၢ အဘ^{1}ထွဲ တဖ^{1}လံ အဂ^{1}ဒီး တ^{1}လိ^{1}သ့^{1}တဖ$^{1} နှ^{1} တမ့^{1}ဝဲ^{1}ဒ^{1}သ့$^{1} ပ^{1} ဟိ^{1}ခိ^{1}ခိ^{1}ဘ^{1}ဒီး မ့^{1}ဝဲ^{1}ဟိ^{1}ခိ^{1} လၢ လိ^{1}ကဝီၤသဝိဖိ တဖ^{1}အိ^{1}ဉ်ဆိုးဝဲ^{1}ဒ^{1}လိ^{1} စ^{1}ဝဲ^{1}ဒ^{1}နှ^{1}လီၤ.

DKBA သုးရိ^{1}ပဲခိ^{1}ကျ^{1}–၂ သုးခိ^{1}ကျ^{1}စိ စီၤစတံ စံးဝဲလၢ "တ^{1}ဂ^{1}အံၤနှ^{1} သုးရိ^{1}ပဲခိ^{1}ကျ^{1} (သုးခိ^{1}ကျ^{1}ဒ^{1}ခိ^{1} စီၤမိၤရ^{1}) ဘ^{1}ဖျါရဲ^{1}ဝဲ ဝံၤလံလီၤ. ကျိုးခဲးဟိ^{1} ကဝီၤအံၤ တ^{1}ဟ^{1}ပနီ^{1}ဉ်ဝ^{1}ဒ^{1}လၢ သ့^{1}ပှ^{1}ဟိ^{1}ခိ^{1} ဘ^{1}ဉ်ဆ^{1} အနိ^{1} ကိ^{1} တခ^{1}နှ^{1} ဘ^{1}ဉ်နှ^{1} လီၤဝဲ^{1}ဒ^{1} လၢ ထံလိ^{1}ကိ^{1}ပူၤတ^{1}ပ^{1} အပူၤလံ လီၤ. ဖဲနှ^{1}ဟဲ^{1}ဉ်အိ^{1}ဉ်ဝဲ^{1}ဒ^{1} တကယၤဘျ^{1}ဉ် ခံကယၤဘျ^{1}ဉ်လံလီၤ. တ^{1}အံၤလိ^{1}ဉ်ဝဲ^{1}ဒ^{1}လၢ တ^{1}ပ^{1} ဆ^{1} တ^{1} တကပၤလီၤ. ဒူသဝိကရူ^{1}ခိ^{1} တဖ$^{1} လိ^{1}ဉ်ဝဲလီၤ. တတိ^{1}ဉ်ထိ^{1}ဉ်ဝဲ ဒ^{1}ဆူထ လိ^{1}ကိ^{1}ပူၤအအိ^{1}ဉ်ဘ^{1} အယိ ထံလိ^{1}ကိ^{1}ပူၤ တန^{1}ပ^{1}ဝဲ ဘ^{1}ဉ်ဒီး တတဲ^{1}ဝဲ^{1}ဒ^{1} လၢ ဒူသဝိဟိ^{1} ခိ^{1}ဉ်ဘ^{1}ဉ်ဒီးတ^{1}ကၢ^{1}ဝဲ^{1}ဒ$^{1} လၢ သ့^{1} ပ^{1} ဟိ^{1}ခိ^{1}ခိ^{1}လီၤ." အဂ^{1}နှ^{1} စံးဘ^{1} ခ^{1}ဉ်အဲးစံဉ်နှ^{1}လီၤ.

လၢနှ^{1}အမဲ^{1}ညါ ဘ^{1}ထွဲဒီး ကဉ်စံဉ်နိ^{1}ဉ်တ^{1}ဂ^{1}အံၤစ့^{1}ကိုး ကဉ် စံဉ်နိ^{1}ဉ် အလိ^{1}လၢအိ^{1}ထံကိ^{1}ဒီဘ^{1} အပူၤတဖ^{1} လၢအဖိုးသဲစးတအိ^{1} ဝဲ^{1}နိ^{1}တခါ ဘ^{1}ဉ်ဒီး မၤဝဲ^{1}ဒ^{1}လၢတ^{1} နှ^{1}ပၢ^{1} အဖိခ^{1}ဉ်လီၤ. တကိ^{1} ခါ ခဲအံၤစ့^{1}ကိုး ကျိုးခဲး ကဉ်စံဉ်နိ^{1}ဉ် လိ^{1}ဖးဒ^{1}ဉ်တဖ^{1}အံၤ အပူၤကွံ^{1} လါတဖ^{1}နှ^{1} ထုးကွံ^{1}ဝ^{1}ဝဲ^{1}ခဲလၢ^{1} လံဒီး, အ^{1}ဉ်တ^{1}ဂ^{1}ၤ ထဲတ^{1}ဂဲၤလိ^{1} ကွဲ(game) ကျးဆံးဆံးဖိတဖ^{1} လီၤဒီး တ^{1}ဂ^{1}အံၤစ့^{1}ကိုးနှ^{1} ပှၤ ဘ^{1}ပမူဘ^{1}ဒါ လၢအဘ^{1}ထွဲတဖ^{1} ဟဲ^{1}ကွ^{1} ဝ^{1}ဒ^{1}လၢ အနိ^{1}ကစ^{1} ဒီ^{1} ဒ^{1}ဝဲ^{1}ဒ^{1}တ^{1}ဂ^{1}ၤ တဖ^{1}လိ^{1}အဂ^{1}နှ^{1} သုးခ^{1}ဉ်ကျ^{1}စ^{1} စီၤစတံ ဆဲးစံးဝဲ^{1}နှ^{1} လီၤ.

ဒ^{1}နှ^{1}အသိုး ဖမ့^{1}ဉ်ဝ^{1}တ^{1}ဉ်ဝ့^{1}, နိ^{1}ဉ်ဂ^{1}(၃)ကစီၤ၃, သ့^{1}ပှ^{1}ဟိ^{1}ခိ^{1} အ့ရ^{1}ဉ်ယ^{1}တဖ^{1}အပူၤနှ^{1} သုးခ^{1}ကိ^{1} သုးလိ^{1}ကဝီၤနိ^{1}ဉ်ဂ^{1}(၄) သုးခ^{1}ဉ် ခ^{1} လိၤအ^{1} (သစ္စာမဂ္ဂင်)တ^{1}လိ^{1}ဉ်ကွဲ^{1} အလိ^{1} အဂ^{1}, သုးခ^{1}ကိ^{1} ဆ$^{1} သုးလိ$^{1} နိ^{1}ဉ်ဂ^{1}(၄) သုးစကီၤ မ^{1}ပဲၤအ^{1} အ^{1} ထိ^{1}ဝ^{1}ဝ^{1} LUCKY 888 ကဉ်စံဉ်နိ^{1}ဉ်အဂ^{1}ဒီ^{1} သုးခ^{1}ကိ^{1} ဆ$^{1} သုး လိ^{1}ကဝီၤနိ^{1}ဉ်ဂ^{1} (၂) သုးခ^{1}ဉ် စီ^{1} ထိ^{1}အ^{1} အ^{1}ထိ^{1}ဝ^{1}ဝ^{1} UK ကဉ်စံဉ်နိ^{1}ဉ်တဖ^{1}အ^{1} တ^{1}ဟ^{1}ဉ်အခွဲးတအ^{1}ဉ် ဘ^{1}ဉ်သ^{1}ထိ^{1}ဝ^{1}ဝ^{1}ဒ^{1} အ^{1}ဂ^{1} နှ^{1} ထံလိ^{1} ကိ^{1}ပူၤကိ^{1}တ^{1}ဉ်အ$^{1} ဖဲလါအီၤကထိ ဘ^{1}ဉ် ၂၀ သီအနံၤန့ဉ် ထိ^{1}ဒါ^{1}ဒုးသ့^{1} ညါ^{1}ဝဲ^{1}နှ^{1}လီၤ.

တ^{1}မၤ^{1}ဝ^{1}ဒ^{1}ဒ^{1}အံၤ အဖိခ^{1}ဉ်နှ$^{1} သုးခ^{1}ကိ^{1} ဆ^{1}အံၤ တ^{1}ဂဲၤလိ^{1}ကွဲ (game)လိ^{1} ဒီ^{1} ကဉ်စ^{1}ဉ်နိ^{1}ဉ်လိ^{1} တဖ^{1}အံၤ ဖဲတလါအံၤလါ လၢ^{1} နှ^{1} တ^{1}ကထုးကွံ^{1}ဝ^{1}ဝ^{1}လၢ အဝံၤဒီ^{1} ပှၤလၢ အဟံ^{1} ထိ^{1}ဉ်ဖိ^{1}ထိ^{1}ဉ်တ^{1} မၤလၢ အတဖိ^{1}သဲစး တဖ^{1}အံၤ ဒ^{1} တ^{1} သ^{1}ဉ်တ^{1} သီ အ^{1}ဉ် အသိ^{1} တ^{1}ဟ^{1}အရ^{1}ကနနှ^{1} အဂီ^{1} ကဟ^{1} လိ^{1}ဝဲ^{1}ဆူ ကိ^{1}ပယီၤ ပၢၤကိ^{1}သုးလၢ အဘ^{1}ထွဲ^{1} တဖ^{1}အအ^{1}ဉ်အဂ^{1} စ့^{1} ကိုး ထိ^{1} ဒါ^{1}ဒုးသ့^{1}ညါ^{1}ဃာ်ဝဲ^{1} နှ^{1} လီၤ.

ဒ^{1}နှ^{1}အသိုး ဖ^{1}ဉ်ဝ^{1}တ^{1}ဉ်ကိ^{1}ဆ^{1} အပူၤ ကဉ်စ^{1}ဉ်နိ^{1}ဉ်(Casino)တ^{1}တၤ ကျိ^{1}ဉ်တ^{1}စ့^{1}အလိ^{1} (၂၇)ဖျ^{1}ဉ်ဒီ^{1} တ^{1}ဂဲၤလိ^{1}ဉ်ကွဲ (game)အကျး ၂၇ ဖျ^{1}ဉ် လၢ တ^{1}အီ^{1}ထိ^{1}ဉ်ဝ^{1}ဒ^{1}လၢ အတဖိ^{1} သဲစးတဖ^{1}အံၤ ဖဲအပူၤ ကွံ^{1} လါမ့^{1} ၂၆ သီအနံၤန့ဉ် ဒ^{1} ကိ^{1} စ^{1}ဉ်ပဒ^{1}ဉ် အတ^{1} နဲ^{1}ဉ်လိ^{1}အသိုး မ^{1}ဉ်ဝ^{1}တ^{1}ဉ် ကိ^{1} ရ^{1}ဉ် ပၢၤကိ^{1} သုး ကရူ^{1} တိ^{1}ခ^{1}ဉ်ရ^{1}ဉ်မဲ^{1}ဝဲ^{1} တ^{1} တြိ^{1}ဆၢ ပၢၤဃာ်ကရူ^{1}အံၤ ကမၤဝဲ^{1}ဒ^{1}တ^{1} သမံသမိ^{1}ဒီးကဟ^{1} အရ^{1} တဖ^{1} လိ^{1}နှ^{1} တ^{1}ကစ^{1}ဉ်ဟူ^{1}ထိ^{1} သါလိ^{1} ဝ^{1}ဒ^{1}နှ^{1}လီၤ.

မ^{1}ဉ်ဝ^{1}တ^{1}ဉ်ကိ^{1}ဆ^{1}အပူၤ သူမ^{1} ကျ$^{1} ကၢ^{1}ခ^{1}ဉ်နှ^{1} တ^{1}အီ^{1}ထိ^{1}ဃာ် ကဉ်စ^{1}ဉ် နိ^{1}ဉ်တ^{1}တၤကျိ^{1}ဉ်တၤစ့^{1}လိ^{1} လၢ^{1} အဘ^{1}ျ ဝ^{1} ဖိ^{1}ဉ်စုကဝဲၤ တ^{1} က ရၢ^{1}ကရိတဖ^{1} အ^{1}ဉ်ဝ^{1}အါအါဂိ^{1}ဂိ^{1} ဒီ^{1} တကိ^{1}ခါ ရ^{1}ဉ်ကိ^{1}ဉ်ကိ^{1}ဝ့^{1}သီ တ^{1} တိ^{1}ဉ်ကျဲ^{1}အလိ^{1} လၢ^{1} အမ^{1}ဟူ ထိ^{1}ဉ်ဝ^{1}ဉ်အံၤစ့^{1}ကိုး တ^{1} တၤကျိ^{1}ဉ် တၤစ့^{1} အလိ^{1} တဖ^{1}ဒီ^{1} (online game) တဖ^{1}အ^{1}ဉ်ဝ^{1}အါမ^{1} လိၤ အ^{1}ဂ^{1} နှ^{1} မ^{1}ဉ်ဝ^{1}တ^{1}ဉ်လိ^{1} ကဝီၤဖိ တဖ^{1} စံးဝဲ^{1}နှ^{1}လီၤ.

ပှၢ်လၢအဘျါဆဲၵထံသူတေ၊်ဂ့၊်ကီမ့၊်နၢ်မးကဟ့ဉ်ဝဲတေ၊်ဖးအဂ့၊်လီ၊်ကဝီၤ ပှၢ်ဟ့ဉ်တေ၊်ဖးဖိတဖၣ်စံးဝဲ

လၢအီးကထိဘၢဉ် ၁၉ သီ, ၂၀၂၀ နံ့ဉ်, စီးရ္ဌါ

၂၀၂၀ တေ၊်ဃုထၢအံၤ ကဟ့ဉ် တေ၊်ဖးထဲလၢ ပဉ်တဲဉ်ဒီးခၢဉ်စးလ၊ အဘျါရ့ၢ်ထံသူ တေ၊်ဂ့၊်ကီနၢ်တဖၣ်လီၤ အဂ့၊်နၢ်ဖ့ဉ်အဉ်ဝ့၊်, ယိဉ်လိဉ်ကျိ မ့၊်နၢ်တကပၤ လီ၊်ကဝီပှၢ်ဟ့ဉ်တေ၊် ဖးဖိတဖၣ် စံးဝဲနၢ်လီၤ.

ယ့ၤတ့ၢ်ကိသဝီဖိ နၢ်ထူလဲၤ စံးဝဲလၢ "ပမ့ၤအီထံအီပ့ဉ်ထိဉ်ဝဲဒဉ် ၁ နံ့ဉ်လဲနၢ်လီၤ. သဝီပူၤထံသ့ဉ် တဖၣ် ကက့ၤဂ့ၤထိဉ်ကဒါ ဒ်အပူၤ ကွဲ၁် အသိးဒီး က့ၤအီကဒါကနၢ် တစိၤသးအဂိၢ် ကဟ့ဉ်တေ၊်ဖးလၢ ပှၢ်လၢ အဘျါရ့ၢ်ဝဲနၢ်သ့ဉ်တဖၣ်လီၤ" အဂ့၊် နၢ် စံးဘဉ်ခ့ဉ်အဲးစံဉ်ဖဲလၢအီးကထိဘၢဉ် ၁၃ သိအနံၤနၢ်လီၤ.

လၢနၢ်အမဲာ်ညါ ပှၢ်မၤဘျိ ထံဖိတဖၣ်တအိဉ်ဘဉ် အဆၢကတိၢ်နၢ်ဉ် ပှၢ်လၢမ့၊်ကျိၤဝဲၤကွၢ် တဘဉ်ဂိၢ် ဘဉ်ဒွါတဖၣ် သူဝဲဒဉ် ထံကမျၢ်အံၤလီၤဒီး ခါဆူမဲာ်ညါ တေ၊်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ တေ၊်ဂ့၊်ကိ တဖၣ်အဂိၢ် ပှၢ်လၢကအ့ဉ် ကီၤအသး တအိဉ်ဒဲးဘဉ်အယိ လိဉ်ဘဉ် ခၢဉ်စးတဖၣ်လၢ အတမၤဘဉ်ဒိ ဘဉ်ထံးဝဲဒဉ်သဝီဖိဘဉ်ဒီး ဘ့ၢ်ရ့ၢ်ထံ တေ၊်ဂ့၊်ကိနၢ်ဝဲလီၤအဂ့၊်နၢ်ဉ် နၢ်ထူလဲၤ ဆဲးစံးဝဲနၢ်လီၤ.

ဖဲ ၂၀၁၉ နံ့ဉ် လၢအီးကထိဘၢဉ် ထိဉ်သိနၢ်ဉ် ဘါကၢ်, အိ၁် ကိ၁်ယ့, ယသ့ဉ်ပ့ၢ, ပါကီ ဃုာ်ဒီး ဒူသဝီကရ့ၢ်အပူၤ သဝီတဖၣ် လီ၊်ကဝီဖိတဖၣ် သူဝဲဒဉ်ထံကမါ, ထံကမျၢ်တဖၣ်အပူၤနၢ်ဉ် ထံဟဲသူထိဉ်ဝဲဒဉ်လၢ တေ၊်တထံဉ်ဘဉ်ဝဲဒ်ညီနၢ်အသိး ညၢ်သ့ဉ် တဖၣ်သံဝဲဒဉ်ကဲထိဉ်သး အယိ တေ၊်သူဝဲထံတဖၣ် ဟဲကီခဲထိဉ်ဒဉ် နၢ်ဉ်လီၤ.

တကိၢ်ခါတ့ၤ လၢဆၢကတိၢ်ခဲအံၤ ဖဉ်အဉ်ကိၢ်ဆဉ်, တေ၊်လီ၊် လၢအိဉ် မ့၊်နၢ်ဉ်တကပၤ ဒူသဝီခဲလၢာ် ၇ ဖျၢ်ဉ် ဘျဉ်အံၤ ပ့ၢအီဒ်းဒဉ်ထံလီၤအဂ့၊်နၢ်ဉ် ယ့ၤတ့ၢ်ကိ သဝီ ပှၢပၢဆ့ၢတေ၊် စီးဒ္ဓၢလိ စံးဘဉ်ခ့ဉ်အဲးစံဉ်နၢ်ဉ်လီၤ.

နၢ်ကိသဝီဖိ သးစၢ်တကစ့ၢ် ကီးစံးဝဲလၢ "လၢပဟိဉ်ကဝီၤအပူၤနၢ်ဉ် တ့ၤလၢအခဲအံၤထံဉ်ဘဉ် ဝဲဒဉ် တေ၊်ကိတေ၊်ခဲနၢ်ဉ် မ့၊်ဝဲဒဉ် ထံတေ၊်ဂ့၊် လီၤမီၤ. သူအီၤနၢ်, တနၢ် တေ၊်ဂ့၊်ထၢ ဖ့ဉ်အဆၢ အတေ၊်ထုးထိဉ်ဟ့ဖျါနၢ်ဉ် တထံဉ်ဝဲဒ်းဘဉ်. တေ၊်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးတဖၣ်မ့၊်ဟဲကဲထိဉ်နၢ်ဉ် ပဒိဉ်အသိအံၤ ကဟ်မူဒါကမၤဟ့ဉ်ဝဲဒ်လဲဉ် နၢ်ဉ်လီၤ. ကဟ့ဉ်တေ၊်ဖးထဲလၢ ခၢဉ်စး လၢအဘျါရ့ၢ်ဟ့ဉ်ဝဲသ့ တဖၣ်လီၤ" အဂ့၊်နၢ်ဉ် စံးဘဉ်ခ့ဉ် အဲးစံဉ်လီၤ.

ထံသ့ဉ်တဖၣ်နၢ်ဉ် အီဒီးသူဝဲနၢ်အဂ့၊် ပဒိဉ်ဝဲၤကျိၤ ပှၢ်ဘဉ်မူ ဘဉ်ဒါတနီၤ ဟးကျးလီၤဝဲဒဉ် လံဉ်လၢ သဝီအပူၤ, အိဉ်ဝဲဘဉ် ဆဉ် တေ၊်ဘဉ်ဒိ ဘဉ်ထံးတဖၣ် မ့၊်ဟဲအိဉ်ထိဉ်ဝဲဒဉ်နၢ်ဉ် တေ၊်သ့ ဟံးမူဒါ, မူဒါလၢအလီၤဘဉ် ပှၢ်လၢကဘျါရ့ၢ်တေ၊်အဂိၢ် တအိဉ်ဝဲဘဉ်အယိ အိတဘျူဉ်ဒဲးဘဉ် အဂ့၊်နၢ်ဉ် လီ၊်ကဝီဖိတဖၣ် စံးဝဲဒဉ်နၢ်ဉ်လီၤ.

ထံသူ ကဲထိဉ်အလီ၊်နၢ်ဉ် ၂၀၂၀ တေ၊်ဃုထၢအံၤ ကမျၢ်, ဒိကလုာ်, ကိ၁်စဲဉ်ဘျိုဉ်ဒိဉ် ၃ တီၤ အပူၤ ဟ့ဉ်တဲဉ် ၉ ဟ့ဉ်တဲဉ်ဒီး ခၢဉ်စးလၢကနၢ်ဒီး ဃုထၢသခဲလၢာ် အိဉ်ဝဲ ၃၃ ဂၤ, ဖဲ နၢ်ဉ် ပှၢလ၊ ကနၢ်ဒီးတပြၢသးလၢနီ၊် တဂၤ အိဉ်ဝဲ ၃ ဂၤ အဂ့၊်နၢ်ဉ် သ့ဉ်ညါ ဘဉ်နၢ်ဉ်လီၤ.

တေ၊်လီ၊်ဖဲနၢ်ဉ်အပူၤ ကိ၁်စဲဉ် ဘျိုဉ်ဒိဉ်, ဖဉ်အဉ်ကိ၁်ဆဉ် တေ၊်ဖးဟ့ဉ်ကဝီၤ နီ၊်ဉ်ဂ်ၢ်(၂) ပှၢလၢ ကနၢ်ဒီးဃုထၢ သးလၢနီ၊်တဂၤ လၢအမ့၊် ဒိကထၢ်ဉ် နီ၊်ယ့ဉ်စနၢ်ဉ့အံၤ ဘဉ်ဃးဒီးထံ ဆၢထံကဆ့ တေ၊်မ့၊်လၢ်အံၤနၢ်ဉ် စံးဘဉ်ခ့ဉ် အဲးစံဉ် ဒ်အံၤလီၤ.

"ကျဲသနူ လၢအဘဉ်ထွဲဒီး ထံ ကဆ့ိအံၤနၢ်ဉ် မ့၊်တၢ်လၢအရ့ဒ်ဉ်အယိ ကိ၁်စဲဉ်ဘျိုဉ်ဒ်ဉ်အံၤ တေ၊်ဟ့ၤ်တေ၊် ဂဲၤလၢကဘဉ်ဒိ တဒၢဝဲတဖၣ် ကြၢးလၢကဘဉ်မၤဝဲလီၤ. ဘဉ်ဃးဒီး ထံသူအံၤနၢ်ဉ် ထံနၢ်ဉ် မ့၊်တၢ်မနုၤယ်ဉ် ဃုာ်လဲဉ်နၢ်ဉ် ကြၢးလၢတၢ်ကဘဉ်သ မဲသမိးကဒီးဝဲဒဉ်လီၤ. ဘဉ်ထွဲ ဒီးဖံးဘ့ဉ်သးအံၤနၢ်ဉ် တၢ်လိ၊်ဖဲလဲဉ်တတီၤ မတၢတဂၤဘဉ်စံးအါလဲဉ်နၢ်ဉ် တၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ ကဘဉ်ဃုထံဉ်သ့ဉ် ညါဝဲအဂိၢ်နၢ်ဉ် လၢဘျိုဉ်ဒ်ဉ် ခၢဉ်စးအပူၤနၢ်ဉ် တၢ်နၢ်စိနၢ်ကမိၤ အိဉ်ဝဲဒဉ်လၢ လၢပ့ဉ်ပ့ဉ်နၢ်ဉ်လီၤ. တၢ်အယိနၢ်ဉ် တၢ်အံၤကြၢးလၢ တၢ်ကဘဉ်ဟ်သ့ဉ်ဟ် သးဟံးထိဉ်ဖိဉ်ထိဉ်ဝဲလီၤ" အဂ့၊်နၢ်ဉ် နီ၊်ယ့ဉ် စနၢ်ဉ့ စံးဝဲနၢ်ဉ်လီၤ.

ကိ၁်စဲဉ်ဘျိုဉ်ဒ်ဉ်, ဖဉ်ပ့ဉ် နီ၊်ဉ် ဂ်ၢ်(၂) ခၢဉ်စးလၢကဒီးဃုထၢသးနီ၊်သစ့ၢ်တိဉ်စံးဝဲ အဝဲမ့၊်တ့ၤဝဲဒဉ် လၢဘျိုဉ်ဒ်ဉ်နၢ်ဉ် ထံသူ တေ၊်ဂ့၊်ကိ အံၤ ကဘျါရ့ၢ်ဟံးထိဉ်ဖိဉ်ထိဉ်ဝဲ အဂ့၊်နၢ်ဉ် စံးလီၤဝဲ ဖဲလါအီးကထိဘၢဉ် ၁၀ သိအနံၤနၢ်ဉ် ဖဲတၢ်မၤဝဲ KNDP တၢ်ကစိဉ်အမူး တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤအံၤ အကတိၢ်နၢ်ဉ် လီၤ.

"လၢပဟ့ဉ်တဲဉ်ကျဲသနူ အပူၤနၢ်ဉ် ကဘဉ်ပၢၤဃၢ်ဝဲဒဉ်ခ်ဉ် ဃၢၤနၢ်ဉ်ဆၢဉ် တဖၣ်နၢ်ဉ် ဟ့ဉ်ဝဲဒဉ် လီၤ. ထံသူတေ၊်ဂ့၊် ကိအံၤ ဘဉ်ဒိ ဘဉ်ထံးဝဲဒဉ်ခ်ဉ်ဃၢၤ နၢ်ဆၢဉ်လီၤ. ပှၢ်လၢဘဉ်တေ၊်ဖိဉ်ဝဲဒဉ် တဖၣ် အံၤ ဘဉ်တေ၊်ပၢၤဃၢ်အဝဲသ့ဉ်လၢ KNU ဝိ၊်ရိကိ၁်ဆဉ်ဝဲၤဒၢၤ ဒီး ကညီဒီ ကလုာ်ပၢၤကိ၁်သုး (KNPF)အံၤ ကဟံးအရ့ၢ်ဟံးထိဉ်ဖိဉ်ထိဉ်ဝဲလီၤအဂ့၊် နၢ်ဉ် ပဒိဉ်စီၤလ့ဉ်စတ့ဉ် ဆဲးစံးဝဲနၢ်ဉ်လီၤ.

KNU ဒီး ပဒ့ဉ်, သုးမ့၊်ဒ့ဉ် အဘၢ်စၢၤ မၤဝဲဒဉ်တေ၊်တၢ်ပိဉ်သကိး တေ၊်မ့ာ်တေ၊်ခ့ဉ်လၢ ၉ နံ့ဉ်ဃဉ်ဒီး ဆဲးလီၤဝဲဒဉ်တေ၊် ပတုာ်တေ၊်ခး အလဲာ်ဃံးဃာ်(NCA) နၢ်ဝဲဘဉ်ဆဉ် တ့ၤလၢခဲအံၤတစ့ ဘဉ်ထွဲတေ၊်ဘံဉ် တေ၊်ဘၢ်ဒီး ဘဉ်ထွဲသုးဂ့၊်ဝိသ့ဉ်တ ဖဉ်, ဟ်ဉ်ကဝီၤတေ၊်ပာ်ပနီဉ်တေ၊်ဂ့၊် သ့ဉ်တဖၣ် တၢ်ဉ်ပိဉ်သကိးဝဲတနၢ်ဒ်းဘဉ်အယိ ဟ်ဉ်ကဝီၤတေ၊်ဂ့၊်လိာ် ဘ့ီလိာ်တေ၊်ဂ့၊်ကိ ဒ်ခဲအံၤတဖၣ်, ဘဉ်ထွဲခံခ်ခ်ကပၤ ပြၢ်ပြးတေ၊်ဂ့၊် တဖၣ် တပၤဒီးတပၤ တေ၊်ထိ၊ဒါ တဖၣ် အ်ဉ် ထိဉ်ဝဲဒဉ်တလိ၊်လိ၊်နၢ်ဉ် လီၤ.

▶ ကဘျုးပၤ(၈) "သစ်ဖီ ၃ ဂၤ" တၢ်ဖိဉ်ထွဲ

လၢကျဲပူၤတၢ်ကွၢ်အဝဲသ့ဉ် လီၤဆိ အယိ ဖဲတၢ်ကိ၊သမံသမိ၊အိ၊ အဆၢကတိၢ် တၢ်ထံဉ်နၢ်ဉ်ဝဲဒဉ် ကသံဉ် မူၤဘ့ီ၊လၢအဝဲသ့ဉ်အအ်ဉ် အယိ တၢ်ဖိဉ်ဝဲဒဉ်အဝဲသ့ဉ်ဒီ၊ လၢအဘဉ်ထွဲ KNU ကသံဉ်မူၤ ဘ့ီ၊တၢ်သိဉ်တၢ်ဘျ၊အသိ၊ တၢ်ဟ်အရ့ၢ်ဟံ၊ထိဉ်ဖိဉ် ထိဉ်ကနၢ်အဂိၢ် တၢ်ဖိဉ်ဃာ်ဝဲဒဉ်လီၤ. အဂ့၊် နၢ်ဉ်စံ၊ဝဲနၢ်ဉ်လီၤ.

လီ၊်ကဝီဖဲနၢ်ဉ် သ့ဉ်တဖၣ်နၢ်ဉ် အပူၤကွဲ၁်မ့၊်ဝဲဒဉ် KNU ဟူ၊ဂဲၤ ဟ်ဉ်ကဝီၤဒီ၊ တၢ်မၤဝဲဒဉ်တၢ်ဖိဉ် တၢ်သမံ သမိ၊ဒ်ခဲအံၤအသိ၊ဒီ၊ ပဒိဉ်အတၢ် ထိ၊ဒါ၃ုၤသ့ဉ်ညါဝဲ အဖိခ်ဉ်စ့ၢ်ကိ၊ ကက့ၤခ်ဉ်ဆၢ ကဒါဝဲအသိ၊ ပှၢလ၊ တၢ်ဖိဉ်ဃာ်ဝဲတဖၣ်အံၤစ့ၢ်ကိ၊ ကဘဉ်ဟ့ဉ် လီၤကဒါက့ၤအီ၊အဂိၢ် တၢ်ရဲဉ် တၢ်ကျဲၤတအိဉ်ဘဉ်အဂ့၊် KNU ဒူပျာ်ယာ်ကိ၁်ရ့ဉ် နဲဉ်ရ့ဉ် ပဒ်ဉ် စီၤလ့ဉ်စတ့ဉ် စံးဝဲနၢ်ဉ်လီၤ.

"မ့၊်ဘဉ်တဲတၢ်လိ၊် အဝဲအံၤ နၢ်ဉ် ဟ့ဉ်ဝဲဒဉ်လ၊ သုးက့(၆) ကိ၁်ဆဉ် ၄ ခါ အကျါ ဝိ၊်ရိကိ၁်ဆဉ် အပူၤနၢ်ဉ် လီၤ. တၢ်လိ၊်အဝဲအံၤ အပူၤကွဲ၁် လၢညါနၢ်ဉ် မ့၊်လိ၊်ကဝီၤ လၢပဟ့ၢတဖၣ် ဟူ၊ဂဲၤဝဲအယိ တၢ်လူ၊ဖိ၁်ဝဲဒဉ် တၢ်မူ၊တၢ်ဘ့ီ၊တဖၣ် အ်ဉ်ဝဲလီၤ. အပူၤ ကွဲ၁်လၢညါလံၤ လံၤနၢ်ဉ် တၢ်တၢ်ပိ$ဉ် တၢ်မ့ာ်တၢ်ခ့ဉ် အပူၤ ခ်ဖျိလၢတၢ်ဟ် ပနီ$ဉ်ဝဲဒဉ် ဟ်ဉ်ကဝီၤတနၢ်ဝဲဘဉ်အယိ အဝဲ ဟူ၊ဂဲၤတၢ်လိ၊်, ပဝဲဟူ၊ဂဲၤ တၢ်လိ၊်အပူၤ အ်ဉ်ဟူ၊ဂဲၤ ဒ်အလိ၊် လိ၊်အယိ တၢ်အံၤလၢကဘဉ်နၢ်ဉ် လီၤ မၤတံ၁်တၢ်တၢ်အလိ၊်တအ်ဉ် ဘဉ်. ပဝဲဒဉ်စ့ၢ်ကိ၊ တနၢ်ဉ်လီၤမၤ တံ၁် တၢ်တၢ်ဘဉ်" အဂ့၊်နၢ်ဉ် စံးဘဉ်ခ့ဉ် အဲးစံဉ်လီၤ.

ပှၢလၢဘဉ်တၢ်ဖိ$ဝဲဒဉ် တဖၣ် အံၤ ဘဉ်တၢ်ပၢၤဃၢ်အဝဲသ့ဉ်လၢ KNU ဝိ၊်ရိကိ၁်ဆဉ်ဝဲၤဒၢၤ ဒီ၊ ကညီဒီ ကလုာ်ပၢၤကိ၁်သုး (KNPF)အံၤ ကဟံ၊အရ့ၢ်ဟံ၊ထိဉ်ဖိဉ် ထိဉ်ဝဲလီၤအဂ့၊် နၢ်ဉ် ပဒ်ဉ်စီၤလ့ဉ် စတ့ဉ် ဆဲ၊စံ၊ဝဲနၢ်ဉ်လီၤ.

KNU ဒီ၊ ပဒ့ဉ်, သုးမ့၊်ဒ့ဉ် အဘၢ်စၢၤ မၤဝဲဒဉ်တၢ်တၢ်ပိ$ဉ်သကိ၊ တၢ်မ့ာ်တၢ်ခ့ဉ်လၢ ၉ နံ့ဉ်ဃဉ်ဒီ၊ ဆဲ၊လီၤဝဲဒဉ်တၢ် ပတုာ်

▶ ကဘျုးပၤ(၈) "ခ်ခ်ခ်ကပၤ တၢ်ဖိ$ဉ်လိ$ဉ်သ၊" တၢ်ဖိ$ဉ်ထွဲ

ကိ၁်သိ တကပၤ စ၊ထိ$ဉ်ခ၊ဆိ ဝဲဒ$ဉ်ဒီ၊ လ၊ပဝဲသ့ဉ် တကပၤ က့ၤခ၊ဆ၊တအ်ဉ် ဘ$ဉ်အဂ့၊်, လ၊ သိလ့ဉ်ပူ၊နၢ်ဉ်သုးဖိ တဖ$ဉ်ပ$ဉ်ဃ$ဉ် ဝဲဒ$ဉ်အဂၤ ၁၀ ဘျဉ်ဒီ၊ တၢ်ဘ$ဉ်ဒိ ဘ$ဉ်ထံ၊ဒ်ဉ်ဒ်ဉ်မ့ၢ်တအ်ဉ် ဝဲဘ$ဉ် ဆ$ဉ် ပပ့ၤသုးဖိ ၂ ဂၤ ဘ$ဉ်ဝဲဒ$ဉ် ဒီ၊ကျိုအယိ ဘ$ဉ်ဒိဘ$ဉ်ထံ၊ဝဲဒ$ဉ် တဆံ၊ တက့ၢ်အ$ဉ်ဒီ၊ သိလ့ဉ်ဒိ တခ$ဉ် အ$ဉ်ထဲကျိုလိ$ဉ်ဟ$ဉ်ဂ$ဉ်ဝဲဒ$ဉ် အ$ဉ်နၢ်ဉ် သုးခ$ဉ်ဒ$ဉ်ဖိ စီ၊စ၊ဒ$ဉ်မ၊ ဆဲ$ဉ်စ$ဉ်ဝဲနၢ်ဉ် လီ၊

ဘ$ဉ်ကဲထိ$ဉ်တ၊ုၤလ၊ တ၊်ခ$ဉ်ခ$ဉ် သ$ဉ်ပတိ$ဉ်အ$ဉ်နၢ်ဉ် ခ$ဉ်ခ$ဉ်ကပၤ တ$ဉ်ဖ$ဉ် ဆ၊ ဟဲ$ဉ်ဒ$ဉ်ထိ$ဉ်သ့ဉ်ဝဲဒ$ဉ် အ$ဉ်ဒီ၊ လ၊ တ$ဉ်ကဲထိ$ဉ်သ$ဉ်လီ၊ တ$ဉ်လီ၊ဆဲ$ဉ်ခ$ဉ်နၢ်ဉ် တ$ဉ်ထိ$ဉ်ဝဲဒ$ဉ် ဆ$ဉ်လီ၊ခ$ဉ်ဘ$ဉ်ဆ$ဉ်ဟ$ဉ်ဒ$ဉ်ဝဲ ဒ$ဉ်ကျ$ဉ်ဒ$ဉ်ဖ$ဉ်ကဝ$ဉ်ဝ$ဉ်ဒ$ဉ်ဝ$ဉ်ဒ$ဉ်ဝ$ဉ်ဒ

▶ ကဘျုံးပေ(၃) တေးပိပ်ထွဲ

တကျွန်.
- တကျိုးဒီးတကျိုးမှု်တေ့ကတိုးထီဒါ.
- တကျိုးဒီးတကျိုးအကတေ့ကသိုပ်တလီးပလိပ်ဘဉ်.
- တကျိုးဒီးတကျိုးတေ့ဂုဏ်ဘျုးစဲလိပ်အသး.

အဒိ - နိ်ုဒီးစီး မဲပ်ထံယွၤ
မိ်ုဒီးပါ် တဘဉ်သး
တေ့အဲပ်ပျံၤ မှ်ထုးဖှဉ်
ခွံတလဉ် ကသံပှ်

၁.ထါထူထါယွၤ

မှ်ထါဘဉ်ယး ထူဂ့်ယွၤဂ့်ါ လာတေ့ကတိုၤ
အိဉ်ဝဲဒီး ယွၤသ့ဉ်တဖဉ်. ဒီးမှ်ထါဒ်ဒီပှ်ဝဲ်ါတနီၤဒီး
ထါဒီဖျၢဉ်တနီၤ နှဉ်လီၤ.

ထူကဟဲလီၤဟိဉ်ခိဉ်ဟူး
ယွၤကဟဲလီၤဟိဉ်ခိဉ်ဟူး
ဃဉ်လၢလါလါကွ်ါတဘျှဉ်
ဃဉ်လၢမှ်မှ်ကွ်ါတဘဉ်
ဃဉ်ထိဉ်ယဉ်လီၤသိဉ်အံးအူး
ဖျါလၢမ္ဟကယဲ်ကယူဉ်

ထူဟးထိဉ်လၢတေ့အဒိ
ယွၤဟးထိဉ်လၢတေ့အဒိ
ထူဟးထိဉ်ထူတဂုံးကွီၤ
ယွၤဟးထိဉ်ယွၤတဂုံးကွီၤ
ဟးထိဉ်ဒီးအတူ်ကပီၤ
ဟးထိဉ်ဖျါကပြ(ါ်ကပြီၤ

၂.ထါပမှုၤပပှ်ါ

မှ်ထါလၢအဘဉ်ယးဒီးပမှုၤပပှ်ါအဂ့်ါလာတေ့
ကတိုၤအဖျၢဉ်အိဉ်ဝဲဒီးပမှ်ၤပပှ်ါသ့ဉ်တဖဉ်ဒီး
မှ်ထါဒီဖျၢဉ်တနီၤဒီး ထါဒီယှ်ါ တနီၤနှဉ်လီၤ.

ပမှုၤလၢဖျၢပမှုၤဂူၤ
ပပှ်ါလၢဖျၢပပှ်ါဂူၤ
အိဉ်မှၤဆှဉ်နီၤအခိဉ်ယူ
အိထံဆှဉ်နီၤအခိဉ်ယူ
ဂဲၤကလံဉ်ကၢၤထိဉ်ဆ့သူ
ကတြှဉ်ဒ်ကျူးမိ်ုပှ်ါယူၤ

သံကွ်ါ- ထံလၢချၢဉ်ဆဲးလၢမဲးယွၤ.
မှ်အအိဉ်ဖဲလဲဉ်တပၤ
ထံလၢချၢဉ်ဆဲးလၢမဲးဘီ.
မှ်အအိဉ်ဖဲလဲဉ်တခီ
စံးဆၢ- ကိ်ုမှ်ထိးမဲပ်အဒ္ဒ.
အိဉ်လၢဆဉ်ကဆီလီၤနှ်
ထံဆဲးမဲးယွၤကိ်ုမိ်ုပှ်ါ.
အိဉ်လၢဆဉ်ကဆီဖီလဉ်

၃.ထါပျုၤထါစ့ၢၤ

ကယဲ်မှ်ထါလၢ အဘဉ်ယးဒီး တေ့သံတေ့ပှ်ါ
အဂ့်ါတကလုဉ်လ၀်လ၀်. ဒ်ထါမှ်မဲဉ်. ထါခ္ဆဉ်သ့ဉ်ယး
မီၤ. ထါထိဉ် သ့ဉ်.
အဒိ - (ထါခ္ဆဉ်သ့ဉ်ယးမီၤ)
တေ့ဒိဉ်မှ်သံ. သံဂဲၤကၤ.
တေ့ဒိဉ်လါသံ. လါဂဲၤကၤ.
သူလ့ၤသံ. သူလ့ၤဂဲၤကၤ.
ကီၤဝ့ၤသံ. ကီၤဝ့ၤဂဲၤကၤ.
ပှၤကညီသံတဂဲၤကၤ.
အိဉ်လီၤတဲ်ဝ်ဒ်ံးအတလ့ (ပှၤသံမှ်ကနီၤ
ဖိသဉ်ခ္ဆါသ့ဉ်တဖဉ် ပှၤတ့နှ်အဝဲသ့ဉ်တလ့)

ဒီးထါအိဉ်ဒ်ံးဝဲအဂၤတနီၤနီၤအသိး မှ်ထါပျုၤ
ထါစ့ၢၤ နှဉ်လီၤ. ထါဒ်သိးအံၤသ့ဉ်တဖဉ်အံၤ မ့တမ့်ါ
ဘဉ်လၢတ၀်သံ တ၀်ပှ်ါဘဉ်နှဉ် ပှၤမၤလှ်ါအုဉ်အီၤ
တသ့ဘဉ်နီ်တဂၤဘဉ်.
အဒိ - မှ်ခ်ဝ်ဝဲၤဝဲၤမှ်ခ်ဝ်ဝဲၤ
လါမ်ခ်ဝ်ဝဲၤဝဲၤလါမ်ခ်ဝ်ဝဲၤ
မှ်မှ်လီၤနှ်ခ်နုထံဉ်ထွဲ
လါမ့်ါလီၤနှ်ခ်နုထံဉ်ထွဲ
မှ်လီၤနှ်ခ်ဆူယိဉ်အလဲၤ
လါလီၤနှ်ခ်ဆူကိ်ုၤအလဲၤ
လီၤနှ်ခ်နှ်ါဖိ(ဂ်ါဖိယဲ
နၢမ္ဟပယူဉ်ပ၀်စ၀်နွဲၤ

၄.ထါသံကွ်ါစံးဆၢ

ထါတကလုဉ်အံၤအိဉ်ဝဲဒီး အဒီးအဖိဉ်ဒဉ်ဝဲ
စုဉ်စုဉ်. ဒ်တ၀်သံကွ်ါတ၀်ဂ့်ါတမံၤလ၀်လ၀်အသိး. ပမ့်ါ
သံကွ်ါတ၀်လၢ ထါအကျိ၀်နှဉ် ပစံးလၢ "အဒီး" မ့မ့်ါ
ပစံးဆၢတ၀်တလၢထါကျိ၀်တခီ ပစံးလၢအမ့်ါ "အ
ဖိဉ်" (အဒီးအဖိဉ်) နှဉ်လီၤ.
ဒီး - ယွၤကဲယွၤတအိဉ်ကလီ
မ့်ါကမၤဒ်လဲဉ်ဖိ(ါ်ဖိ
ယွၤကဲယွၤတအိဉ်တဂၤ
မ့်ါအမၤဒ်လဲဉ်ပိဉ်ယၤ
ဖိဉ် - ယွၤကဲယွၤတအိဉ်ကလီ
ယွၤကဲယွၤကူဉ်ထိဉ်ဖးလီၤ
ယွၤကဲယွၤတအိဉ်တဂၤ
ယွၤကဲယွၤကူဉ်ထိဉ်ဖးမၤ

သံကွ်ါ- ထံလၢချၢဉ်ဆဲးလၢမဲးယွၤ.
မ့်ါအအိဉ်ဖဲလဲဉ်တပၤ
ထံလၢချၢဉ်ဆဲးလၢမဲးဘီ
မ့်ါအအိဉ်ဖဲလဲဉ်တခီ
စံးဆၢ- ကိ်ုမှ်ထိးမဲပ်အဒ္ဒ
အိဉ်လၢဆဉ်ကဆီလီၤနှ်
ထံဆဲးမဲးယွၤကိ်ုမိ်ုပှ်ါ
အိဉ်လၢဆဉ်ကဆီဖီလဉ်

၅.ထါသံကွ်ါအိ(ဉ်စး

ထါတကလုဉ်အံၤ ပှၤကိးဖှဉ်အီၤလၢ "ထါအိ(ဉ်
စး" တဘျိုဘျိုဒီးအိဉ်ဝဲဒဉ်စ့ါ်ကိးဝဲလၢ "အဒီးအဖိဉ်"
ဒဉ်ဝဲစုဉ်စုဉ်ဒ် ထါသံကွ်ါစံးဆၢဘဉ်ဆဉ် လီၤဆိ၀ဲ
တမံၤနှဉ် မှ်တ၀်သံကွ်ါအိဉ်ဒီးအဂ့်ါအကျိၤ လၢ
အကီအခဲနှဉ်လီၤ.
ဒီး - ခ်ိဉ်သူအဘိအိဉ်ဆံးအါ
ဆၢလၢနကနဉ်နှ်ါယၤ
ခ်ိဉ်လဉ်အဘိဉ်အိဉ်ဆံးအါ
ဆၢလၢနကနဉ်နှ်ါယၤ
ဖိဉ် - ခ်ိဉ်သူနထါလှဉ်မ့်ါသ့
ခ်ိဉ်သူကနဉ်တုၤအသ့
ခ်ိဉ်လဉ်နထါထဉ်မ့်ါဘဉ်
ခ်ိဉ်သူကဒ္ဒးတုၤအဘဉ်
ဒီး - လၢမ္ဟခ်ိဉ်ဆဉ်အိဉ်ပှဲၤဖျၢဉ်
ဂ်ါနဲ်ဘဉ်ကသ့စ့ါ်ဖါ
ဖိဉ် - မဲးတစ့ါၤနဂ်ါမ့်ါဘဉ်
ယကဂ်ါဆဉ်တုၤအဘဉ်.

၆.ထါကူဉ်တ၀်

ထါအံၤအိဉ်စ့ါ်ကိးဒီး အဒီးအဖိဉ်ဒဉ်ဝဲစုဉ်စုဉ်
နှဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ဖျဲဉ်ဝဲ ပဉ်ဖျါထိဉ်တ၀်ကူဉ် တ၀်ဆး
ဆံးအါဆံးအါအဂ့်ါနှဉ်လီၤ. ပစံးတ၀်အဒိ. ဒီးတကါ
တဒ့ အသဘျုဉ်လဉ်ဂ့ၤမး. ပယ့ပ္ၤ. ယ့အိဉ်အီၤ
တနှ်ါဝဲ ဒဉ်ဘဉ်. ဒ်သိးပကအိဉ်ဘဉ်အ ဂ်ါပဘဉ်ကူဉ်
ထိဉ်ဖးလီၤဒ်လဲဉ်. ဒီးအတခ်ိစံးဆၢဝဲ ပလဲၤဖုံဘဉ်
အၢဒီးထူဉ်. ထူဉ်ဘဉ်အၢအံၤ ဆိကမိဉ်ဝဲလၢထိဉ်အ့ဉ်
ဆါ. ဒီးတၢၤကွံ်ဝ်ဝဲ. ပလဲၤထၢဒီးပအိဉ်ဘဉ်နှဉ်လီၤ.
သဘျုဉ်လဉ်ဘီလၢကနၢ
ထိဉ်ဖိအ့ဉ်လီၤဘဉ်အချၢ
သဘျုဉ်လဉ်ဘီကနၢကျါ
ထိဉ်ဖိအ့ဉ်လီၤဘဉ်ပြါသါ

ရ.ထါပ(ိ)ုဉ်ပ(ိ)ုဉ်

ထါတကလုဉ်အံၤမ့်ါထါပ(ိ)ုၤပ(ုံ)ုဉ်ပ(ိ)ုဉ်တ၀်. ဒ်ပစံး
တ၀်အသိး မ့်တ၀်ပ(ိ)ုဉ်ပ(ိ)ုၤ ဘဉ်တ၀်မၤအီၤလၢထါ.
တ၀်ဖးကၤ.အခ်ိပညီလၢအဒ်ဉ်အပဉ်ဝ်လၢထါတနှ်ါ.ဒီး
အခ်ိပညီလဲၤလဲၤတနှ်ါ.စ့ါ်ကိးနှဉ်လီၤ.
အဒိ - ၁.
သံကွ်ါ- တ၀်ဝ်ါ(ိ)ဝ်ါ(ိ)လၢတူၤနၢ်ထံး.
တခ္ခါနေဖးကွ်ါအမံၤ
စံးဆၢ - တ၀်ဝ်ါ(ိ)ဝ်ါ(ိ)လၢတူၤနၢ်ထံး.
တခ္ခါပ(ိ)ုဉ်ပ(ိ)ုၤကဟဉ်ရုံး
အဒိ - ၂. ပ(ိ)ုၤပ(ုံ)ုၤပ(ိ)ုဉ်..ဖံးဘိဉ်ကၤ. ကၤဘိဉ်ညဉ်.
ညဉ်ဘိဉ်ထံ (အဆၢ - ယီၤသ့ဉ်)
၃. ပ(ိ)ုၤပ(ုံ)ုၤပ(ိ)ုဉ်..ထံ့ဉ်ဖါဂ(ိ)ၤလ့ဉ်ထံ့ဉ်မိ(ါ်သူ
အခံ (မ့ၤသပၢၤ)

၈.ထါသိ(ဉ်တ၀်

ထါတကလုဉ်အံၤမ့်ါ၀ဲပမ့ုၤပပှ်ါသိ(ဉ်ဖိသိ(ဉ်လံၤ
လၢအမၤအိဉ်ဝဲလၢထါ. ဒီးမ့်ါထါသိ(ဉ်ဖိသိ(ဉ်လံၤ.
သဆဉ်ထိ(ဉ်ဖိ လံၤအခံ လၢထါကျိ၀်တမံၤ စ့ါ်ကိး
နှဉ်လီၤ.
၁. ဖိသ့ဉ်လံၤသ့ဉ်အန်ါ(ကီ
မိ(ါပ(ါသိ(ဉ်အီၤတသးလီ
ဖိသ့ဉ်လံၤသ့ဉ်အန်ါ(ကှ(ဉ်
မိ(ါပ(ါသိ(ဉ်အီၤဟးပဒ့(ဉ်
၂. သရ(ဉ်ကတုၤကသိ(ဉ်လီၤ
မ့်ါတနှ်ါကဟါမ(ါလီၤ
သရ(ဉ်ကတုၤကသိ(ဉ်သ
မ့်ါတနှ်ါကဟါမ(ါတုၤ

၉.ထါစံးပ၀်

မ့်ါပမ့ုၤပပှ်ါလၢပျၢၤအတ၀်စံးပ၀် (တဲ့ဆိပ၀်)
သ့ဉ်တဖဉ်လၢ၀ံအကျိ၀် လၢဘဉ်တ၀်မၤအီၤ. ဒ်ထါ
တကလုဉ်အသိး နှဉ်လီၤ.
အဒိ ၁. ထူကဟးဂ(ိ)ၤဒီးကဉ်ဘး
ကီ(ါကဟးဂ(ိ)ၤဒီးကဉ်ဘး
ဘုအိဉ်ဘုဆုလီၤအသး
ဟုအိဉ်ဟုဆုလီၤအသး
ကစၢ်ခ်ိဉ်ဘျါယူၤကပ၀်
သီ၀ါကွ(ါအလီ(ါကယ၀်
အဒိ ၂. တ(ါဟူထိ(ဉ်ကိးမံၤကိးမံၤ
တ(ါသါထိ(ဉ်ကိးမံၤကိးမံၤ
ဟူလၢပ(ါဟဲထိလၢထံ
ဟူလၢ၀(ါဟဲထိလၢထံ
ဟဲဒီးဆ(ဉ်ကိ(ၤ၀(ါအ၀ံး
ဆှ(ဉ်ကိ(ါဒီးလီဒီးကလံၤ

၁၀.ထါသးပ်ဉ်

မ့်ါထါ လၢဘဉ်တ(ါ့ယှ(ဉ်အီၤ.ဒီးတ(ါ့ဒ့တ(ါ့အူ.
သ့ဉ်ပ်ဉ်သးဆၢအီၤနှဉ်လီၤ. မ့်ါသန(ဉ်ကှထါတနှ်ါ.မ့်ါ
ထါလီၤဖ့ဉ်ဒီးထါတနှ်ါ.တခ်ိမ့်ါ "ထါသးပ်ဉ်" နှဉ်လီၤ.
(စီၤလၢညါ ပှၤဒ့ဝ်ဒ(ဉ်ဒီး တနှ်ါကှ(ဉ်)
အဒိ ၁. လ(ဉ်ထူလ(ဉ်စ(လ(ဉ်ပ(ါယွၤ
ပှၤသးပှ်ါပှၤသးပှ်ါလၢပျၢၤစံးဝဲ.
ဖိသ(ဉ်လၢစ(ဉ်သ့ဉ်တဖဉ် တ(ါနိ(ဉ်ဘဉ်တကှ(ါ.
ကိ(ၤလၢ၀ါကိ(ၤလၢ၀ါကဟဲစိ(ဉ်နှ်ါသ့.
ကဟဲစိ(ဉ်နှ်ါသ့လ(ဉ်ထူလ(ဉ်စ့ တ့ၤမ့်ါကိ(ၤလၢ
ဟဲဆ့ၢနှ်ါကှ(ၤသ့ ဟံးနှ်ါဟံးနှ်ါကှ(ၤဘဉ်အီၤ
တကှ(ါ.
သ့မ့်ါတဟံးနှ်ါကှ(ၤလ(ဉ်အံၤဘဉ် သ့ကလီ(ၤမ(ါ
ကွ(ဉ်ကိ(ၤ၀ၤ
ပ၀ဲဒ(ဉ် ပ၀ဲဒ(ဉ်သးပှ်ါ ပတချုးနှ်ါလၢၤ
အိဉ်တ့(ါလၢ(ံ)ဟံးနှ်ါကှ(ၤ.

အဒိ ၂.
ဒီး - တနှ်ါကံ(ဉ်လၢထိ(ဉ်ဘှၢ(ဉ်ဘဲ
တနှ်ါအံၤမတၤအ၀ဲ
တနှ်ါကံ(ဉ်လၢထိ(ဉ်ဘှၢ(ဉ်ဂ(ိ)ၤ
တနှ်ါမတၤအ၀ဲလီ(ဉ်.
ဖိ(ဉ် - တနှ်ါကံ(ဉ်လၢထိ(ဉ်ဘှၢ(ဉ်ဘဲ
တနှ်ါအံၤမီ(လ့အ၀ဲ
တနှ်ါကံ(ဉ်လၢထိ(ဉ်ဘှၢ(ဉ်ဂ(ိ)ၤ
တနှ်ါအ့(ဉ်မီ(ၤလ့ဝဲလီၤ

၁၁.ထါဖိသ(ဉ်

မ့်ါထါတကလုဉ်လၢ ပှၤဖိဒ်ဖိသ(ဉ်သ့ဉ်တဖဉ်
လ(ဉ်ကွဲ(ဉ်ဆဲးစုဆဲးနီ(ဉ်. စီ(ါစုစီ(ါနီ(ဉ် သ့ဉ်ဝ(ဉ်သးဆၢယှ(ဉ်
တ(ါတခ်ိခ်ိဒီး လ(ဉ်ကွဲစ့ါ်ကိးဝ ဒီး တံၤဖိသကိးဖိ နှဉ်
လီၤ.
၁. သ့သ့လ့ၤဇၢ. လ့(ါ.
ဘီဘီလ့ၤဇၢ. လ့(ါ.
လ့(ါမိ(ါလ့(ါမိ(ါအစုထီ
လ့(ါပ(ါလ့(ါပ(ါအခ်ိ(ဉ်ထီ.
လီၤဘဉ်လၢဒ်မ့်ါအညီ.
ဒ့မ့်ါအညီဟိ(ဉ်ဖုံဖိ.
ဟံ(ဉ်ဖုံဖိယ့ၤတြၤ.ယ့ၤတြၤ.
တကုံ(ဉ်မ့ၤဖိ(ါ်ၤလီၤစဲၤ.
ဖိ(ါ်ၤလီၤစဲၤ၀(ဉ်ခ်ိ(ဉ်ထံး.

၂. ပ(ဉ်လ(ဉ်မှ(ဉ်ထီထီစု
ယှ(ါဒၢအ့(ဉ်ယ့ဖ(ဉ်ကပ့ၤ
တကမဲ(ဉ်ခံကမဲ(ဉ်
ဝ(ဉ်သိ၀(ဉ်ဘျီဟိ(ဉ်ဒဲ(ဉ်ဒဲ(ဉ်
စုမ့(ါစုဆ(ဉ်ခ်ိထံကျိ
ထိ(ဉ်ဆီဇၢဘဉ်မၤဒ်လဲ(ဉ်
အိ(ဉ်ဘျုဉ်လ(ဉ်အိ(ဉ်သဲၤသ(ဉ်
ဆီဖိထၢအိ(ဉ်ဂ့်ါစ(ဉ်သ(ဉ်
သမ(ဉ်ကူ(ဉ်တူတူ(ဆွဲ
ပျဲမ(ဉ်အူမၤဘီ(ဆွဲ(ဉ်

၁၂.ထါယီၤလဲ

မ့်ါထါသးဝ်ဉ်လၢပှၤအ(ဉ်အီၤသ့ကိးဆၢကတိ(ါ
ဒဲ့ ညီနှ်ါ ပှၤအ(ဉ်အီၤဖဲ ပှၤလဲၤကှၤ ဖံးမၤအ၀ါ နှဉ်
လီၤ.
လဲၤလၢသံ(ဉ်ပူၤက(ါ်ဖိယဲ
လၢ၀(ါ်ခ်ိးကျိပှ(ါ်ခ်ိးဒဲး
လဲၤလၢသံ(ဉ်ပူၤက(ါ်ဖိဘီ
လၢပှ(ါ်ခ်ိးက(ါ်၀(ါ်ခ်ိးကျိ.
ထိ(ဉ်တကျိုးအနိ်ုးလၢလ့
ဆံးဆ(ဉ်အဖိမ့(ါ်ဘံ(ဉ်ဘ့
ဘံ(ဉ်ဘ့ယ့ၤကပြ(ါ်လၢလ့
မ့ၤကွၤဟိ(ဉ်ဆီးတ့(ါ်တသ့

လၢတ(ါအဲ(ဉ်ကလးကလီ(ါ
စီၤကီ(ါဖျါစ့ (တိနီ(ါဖိ)

သဝီဖဲ့ဂ၊လา KNU ဖိုင်ကၟ၊ကိုးဝဲဒဉ်လာကသံဉ်မူ၊ဘီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ကိၢ်စဲဉ်ပဒိုဉ်ထီဒါဝဲ

လါအီးကထိဘၢ်ဉ ၁၃ သီ, ၂၀၂၀ နံ့ဉ်, စးအဲဉ်ဆူ

KNU- ကညီဒိကလုာ်စၢဖြိုဉ် ကရၢ သုးကၟ(ဖ), သုးရ့ဉ်(၁ဖ) ပှၢ်ဘာ့်မူဘာ့ဒါတဖ့ဉ် ထံဉ်ဝဲဒဉ် ကသံဉ်မူ၊ဘီးတဖ့ဉ် လၢလိၢ်ကဝိၤသဝီဖိ (၃)ဂ၊အအိဉ်ဒီး ဖိုဉ် ကၟ၊ကိုးဝဲဒဉ် အဖိခိုဉ် ကညီကိၢ်စဲဉ် ပဒိုဉ်အံၤ ဖဲ လါအီးကထိဘၢ်ဉ(၈) သိအနံၤနှဉ် ဆၢထိုဉ်လံာ်ထိဒါဆူ တၢ်အိုဉ်ခီး ကွၢ်ရ့ဉ်ကယာ် တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး သဃဲၤကမံးတံာ် (JMC-S)အအိုဉ်အဂ့ၢ်နှဉ် သ့ဉ်ညါ ဘာ့်နှဉ်လီၤ.

ဖဲအပူၤကွံာ် လါအီးကထိ ဘၢ်ဉ (၅)သီအနံၤ သဖ့ျ(ၤစယာ် ကိၢ်ဆဉ်, အတ့ၢ်စခါကှံ့ သဝီပူၤ KNU သုးကၟ (ဖ), သုးရ့ဉ်(၁ဖ) သုးခ့(၃) သုးခိုဉ် (၂) ဖိထိဃာ်ဒီး အပှၤခံ၀ၤ လၢအတကူ သုးကူ သုးကၢစိာ်ဝဲဒဉ် ဒီးကျိဖိအံၤ ထံဉ် ဝဲဒဉ် ကသံဉ်မူ၊ဘီး ၁၄၀ ဖျၢ်ဉ် လၢပှၤသဝီဖိ ၃၀၊ အအိုဉ်ဝံၤ ဖိုဉ် ကၟ၊ကိုးဝဲဒဉ်လီ၊အဂ့ၢ် လၢ လံာ်ထိ ဒါအပူၤ ဟ်ဖျါဝဲနှဉ်လီ၊.

ဘဉ်ထွဲ ဒီးတၢ်ဖိုဉ်ကၟ၊ကိုးဝဲ ဒဉ် တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ KNU တကပ၊ ဒ် NCA တၢ် သးလီၤပလိာ်လံာ်ဃံး ဃာ်အိုဉ် ဟ်အသိး ကလူၤပိာ်မၤ ထွဲဝဲအဂ့ၢ်, ပၢပြုးတၢ်ဖံးတၢ်မၤ တဖ့ဉ်နှဉ် တၢ်တဘာ့်နှဉ်လီၤ မၤ တံာ်ဝဲဘာ့်ဒီး, ပှၤလၢတၢ်ဖိုဉ်ဝဲ တဖ့ဉ် ဒ်တၢ်ဘျ၊ သဲစးအိုဉ်အသိး ဟံးထိဉ်ဖိဉ်ထိဉ်ဝဲ ကနှ၊်အဂိၢ် ကဟ့ဉ်လီၤကၟ၊ဆူ ကိၢ်ပဒိုဉ်ပၢၤ ကိၢ်အစုပူၤအဂ့ၢ်နှဉ် ကိၢ်စဲဉ်ပဒိုဉ် စံးဝဲနှဉ်လီ၊.

ဘဉ်ဆဉ်မ့မ့ၢ် KNU တကပ၊ စံးဝဲလၢ တၢ်ဖိုဉ်ဒဉ်ပှၤသဝီဖိတၢ် ဂ့ၢ်အပူၤ လိၢ်ကဝိၤဖိတဖ့ဉ်အံၤ

ကွၢ်ဆူလံာ်ကဘျံးပၢ (ဖ) ▶▶▶

ခံခီခံကပ၊ တၢ်ဖိုဉ်လိာ်သးအယိ တၢ်ခးလိာ်သးကဲထိဉ်ဝဲဒဉ်ဒီးမိဉ်ကိၢ်သီ ပဉ်တံဉ်အဂ့ၢ် KNU/KNLA-PC စံးဝဲ

လါအီးကထိဘၢ်ဉ ၁၃ သီ, ၂၀၂၀ နံ့ဉ်, ခ့ဉ်အဲးစံဉ်

ခံခီခံကပ၊သုးဖိတဖ့ဉ် ကဒဲ ကဒဲဖိုဉ်လိာ်သးအယိ မိဉ်ကိၢ်သီ ပဉ်တံဉ်-NMSP ဒီး KNU/KNLA-PC အပှၤသုးဖိတဖ့ဉ်အ ဘၢ်စၢၤ ဖဲလါအီးကထိဘၢ်ဉ ၁၁ သီအနံၤ တၢ်ဒုးကဲထိဉ်ဝဲဒဉ် ဖဲကညီ ကိၢ်စဲဉ်, ကိုးတရံးကိၢ်ဆဉ်, ကျိဉ်ယၤ တ့ၢ်ဒီး မ့ယ့ၤသဝီအဘၢ်စၢၤအဂ့ၢ် နှဉ် ကညီတၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ် ကိဉ်ကး - KNU/KNLA-PC တကပ၊ စံးဝဲ နှဉ်လီ၊.

မိဉ်ကိၢ်သီပဉ်တံဉ် ဟိဉ်ကဝိၤ အပူၤ အဝဲသ့ဉ်အပှၤသုးဖိခံ၀ၤ လိၢမ်ၢ် ယံၤဝဲဒဉ်တန့ဉ်လံအဂ့ၢ်ဒီး ခိဖျိလၢ တၢ်ဖိုဉ်ဃာ်ဝဲဒဉ်အယိ ဖဲ လၢကလဲၤကိုးကၟ၊ဝဲအဆၢကတိၢ် တၢ်ခးအဝဲ သ့ဉ်အပှၤလၢကျဲပူၤ လိၤ အဂ့ၢ်နှဉ် KNU/KNLA-PC သုးရ့ဉ်(၇၇ဖ)သုးရ့ဉ်ခိဉ်–၂ သုး ခိဉ်ဒိဉ်ဖိ စီၤစၤဒံဉ် မၤ စံးဘဉ်ခ့ဉ် အဲးစံဉ်နှဉ်လီ၊.

"အပူၤကွံာ် တ၀ၤဒီးတ၀ၤ သ့ဉ်ကၟဉ်သးကါလိာ်သးဒီး ပဖိုဉ် အဝဲသ့ဉ်ပှၤ, အဝဲသ့ဉ်ဖိုဉ်ဝဲဒဉ် ပပှၤလီ၊. လၢပဝဲဒဉ်တကပ၊ မ့ၢ် ဖိုဉ်ဃာ်အပှၤနှဉ် ပကၟ၊ဆၢၣ၀ါဝဲ လီ၊. ယမၢဟဲ ကၟ၊ဆၢၣ်ယပှၤဖိသ့ဉ် တဖ့ဉ်နှဉ် တဘျိ ဒီးတဆၢ်ဝဲ ခံ ဘျိဒီးတဆၢ်ဝဲအယိ ယမၢလံၤဝဲ ဒဉ်ပှၤသုးဖိတဖ့ဉ်လဲၤကိုး ဝဲနှဉ် လီ၊. လၢကလဲၤအဂိၢ်စ့ၢ်ကိုးနှဉ် ပတဲကျၢ်ဃာ်အဝဲသ့ဉ်လီ၊. ခးဝဲ ဒဉ် ပပှၤလၢကျဲလီ၊" အဂ့ၢ်နှဉ် သုးခိုဉ်ဒိဉ်ဖိ စီၤစၤဒံဉ်မၤ စံးဝဲနှဉ် လီ၊.

သိလ့ဉ်လၢ KNU/KNLA-PC သုးဖိတဖ့ဉ်ဟဲဒီးဝဲအံၤ မိဉ်

ကွၢ်ဆူလံာ်ကဘျံးပၢ (ဖ) ▶▶▶

ခိ၀ံဉ်အဆၢကတိၢ် KNU မၤစၢၤဆိဉ်ထွဲ၀ဲ ဂံၢ်ခိဉ်ထံးပှၤပတိၢ်မ့ဉ်ဖိ တဖ့ဉ်အဂိၢ် ဟုသးအထၢဉ် ၂၀၀၀ ဃဉ်ဃဉ်

လါအီးကထိဘၢ်ဉ ၁၄ သီ, ၂၀၂၀ နံ့ဉ်, စီးမ့ဉ်အူသၢ

ဖဲဒူပျာ်ယာ်ကိၢ်ရ့ဉ် ဝိၢ်ရိကိၢ် ဆဉ်အပူၤ ခိ၀ံဉ်တၢ်ဆါကဆၢ ကတိၢ် ဂံၢ်ခိဉ်ထံးပှၤပတိၢ်မ့ၢ်ဖိ လၢအထံဉ်ဘဉ်ဝဲ တၢ်လုၢ်အိုဉ် နှ၊်ခိသးသမ့ကိၤခဲ ဝဲတဖ့ဉ်အဂိၢ် KNU- ကညီဒိကလုာ်စၢဖြိုဉ် ကရၢ စးထိဉ်မၤစၢၤဆိဉ်ထွဲ၀ဲ ဒဉ် ဟုသး အထၢဉ် ၂၀၀၀ ဃဉ်ဃဉ် အဂ့ၢ်နှဉ် သ့ဉ်ညါဘဉ်လၢ ကိၢ် ဆဉ်ပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါအအိုဉ် နှဉ် လီ၊.

ကွၢ်ဆူလံာ်ကဘျံးပၢ (ဖ) ▶▶▶

တၢ်ဂ့ၢ်လၢမ့ဉ်စီလၢထံ

ဟိဉ်ခိဉ်ဖျၢ်ဉ်ဂုံးဒ်ဓိကဲ
အိုဉ်တတီၤကီတပူၤခဲ
ဟိဉ်ခိဉ်ဖိလာ်အိုဉ်ထဲထံ
အိုဉ်တကီၢ်သံတထံသ

တၢ်ကာ်ဂီၢ်မ့ၢ်ဟဲတုၤအိုဉ်
ဟိဉ်ခိဉ်ဖိပဲ့ၤတၢ်ဘဉ်ယိဉ်
တၢ်ယံးတၢ်စ့ၢ်တုၤအိုဉ်ယိ
ဒူလၢၤခိဉ်သဉ်ဝံၤလီၤဒိ

ကွၢ်ဆူပ့ၢ်ပူၤသ့ဉ်တအိုဉ်
ပှၤကူဉ်လၢာ်ယုာ်လၢဟိဉ်ခိဉ်
ကွၢ်လီၤဆူထံညဉ်တဖျါ
အိုဉ်တူာ်အိုဉ်ဂီၤတုၤဟိဉ်ချ

ကွၢ်ထိဉ်ကစၢ်အခိဉ်လ့ၤ
လၢ်လါဒီးလ့မ့ုၤဟဲမ့ၤ
ကွၢ်တဂုံးထံကျိထံကွာ်
ထံမ့ကျိအခိဉ်တယွၤ

မ့ၢ်လၢစဲးဖီကဟဉ်ယိ
ကလံၤတ၀ၢလဲၤဘဉ်ဒိ
တၢ်ကိၢ်တစ့ၤတဘဉ်လီၢ်
တၢ်မ့တ၀ၢဆူးဆါထိဉ်

သ့ဉ်တထ့ဉ်လၢပကျီသံ
ဟ့ဉ်ပှၤဂၤတၢ်ဆါသ၀ံ
နူဆၢ်ကလံၤဆုံတအိုဉ်
တၢ်ဆါအၢလုဉ်ဘၢဟိဉ်ခိဉ်

လၢ်တဖျၢ်ဉ်လၢနမ့ၤဆါ
ဟ့ဉ်ပှၤဂၤတၢ်ဆူးတၢ်ဆါ
ဒ့ဉ်ဒီးညဉ်လၢနမၤကဉ်
ဟဲစိ၁ကၟ၊တၢ်ဖိုဉ်တၢ်ယဉ်

ခဲအံၤပန့ၢ်သါဘဉ်ကၟ၊
ထံတလီၤစီၤအလုၢ်မ့ၤ
ထံမ့ၢ်တအိုဉ်နကသံ

"တၢ်ဂ့ၢ်လၢမ့ဉ်စီလၢထံ"
လၢတၢ်အဲဉ်ကကွဲၢ်ကဘီ
စီၤကီၢ်ဖျါစ့ (တီနီၢ်ဖိ)

တၢ်ကွဲမ့ဉ်

ပကွဲမ့ဉ်ဘဉ်ပှၤဖးလံာ်ဖိ ကိုးဂၤလၢအသးမ့ၢ်အိုဉ်ကွဲးထိဉ်တၢ်ကစိဉ်၊ တၢ်ကွဲးထိရီၤဒီး ထါအကလုာ်ကလုာ် မ့ၢ်ဂ့ၤ ဆုၢ်ဘဉ်ဆူ ကညီတၢ်ကစိဉ် ဝဲၤလီၢ်ခိဉ်သ့ဉ် သ့ဝဲနှဉ်လီ၊. ဘဉ်ယး ပတၢ်ကစိဉ်၊ တၢ်ကွဲး သ့ဉ်တဖ့ဉ်အံၤ သုမ့ၢ်အဲဉ်ဒီး ဟ့ဉ်ထိဉ် တၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ် ဟ့ဉ်ဖးဒီး အဲဉ်ဒီးဆုၢ်ထိဉ် သုတၢ်ကွဲး သ့ဉ်တဖ့ဉ်နှဉ် ဆုၢ်အီၤဆူ kicnews@yahoo.com မ့တမ့ၢ် လၢလီတဲစိ 087 198 2417 အံၤ သ့ဝဲနှဉ်လီ၊။ ပတူၢ်လိာ်မ့ဉ် ပှၤဖးလံာ်ဖိ အတၢ်ကွဲးတဖ့ဉ် ထီဘိနှဉ်လီ၊.